

København, den 27. november 2024

Høringssvar – Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmeforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet)

BL – Danmarks Almene Boliger har den 30. oktober 2024 modtaget Høring over udkast til lovforslag om implementering af dele af energieffektivitetsdirektivet (EED).

Det er positivt, at der med lovforslaget er et styrket fokus på energieffektivitet og energibesparelser, og at dette bør ske med afsæt i en social retfærdig grøn omstilling, som skal afbøde væsentlige negative direkte eller indirekte virkninger af energieffektivitetsforanstaltninger på lavindkomsthusholdninger eller sårbare grupper.

Bestemmelser om ændring af Rådet for Energieffektiv omstilling

Lovforslaget indeholder forslag til bestemmelser med henblik på at muliggøre ændringer af Rådet for Energieffektiv Omstilling, så rådet fremover skal rådgive regeringen om energieffektivitet, energibesparelser og relaterede emner, herunder om aktiviteter m.v. målrettet lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrd.

BL finder det positivt, at der lægges op til en styrkelse af rådet, så dette sammensættes af medlemmer, der kan yde rådgivning om aktiviteter i relation til særlig sårbare grupper, som er i tråd med energieffektivitetsdirektivet. Den almene boligsektor huser 1 mio. borgere og en større andel af lavindkomsthusstande med en vis energibyrd. Således er den gennemsnitlige husstandsindkomst 46 pct. mindre end for resten af boligmarkedet. Samtidig arbejdes der intensivt med tiltag, der kan fremme energieffektiviteten i bygningsmassen og indfri energibesparelser hos sårbare beboergrupper, og derfor stiller BL sig til rådighed som medlem af rådet.

Social housing

Den foreslåede § 14 c giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om definitioner og indikatorer om lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrd, sårbare kunder, personer i lavindkomsthusholdninger og personer, som bor i socialt boligbyggeri.

Begrebet socialt boligbyggeri stammer direkte fra direktivet, som omtaler "social housing". BL bemærker, at vi ikke i Danmark har social housing/socialt boligbyggeri, men almene boliger eller affordable housing, der huser en blandet beboersammensætning og også en stor andel af den danske befolkning, som er i lavindkomsthusholdninger.

BL foreslår, at ordet "social housing" erstattes af "almene boliger", der er det korrekte begreb i dansk sammenhæng. Alternativt bør "og personer, som bor i socialt boligbyggeri" udgå af bestemmelsen.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, nederst på side 29, at:

Ud over krav til opnåelse af energireduktioner i offentligt energiforbrug, ændres der i kravene om renoveringer af offentlige bygninger. Det fremgår af energieffektivitetsdirektivet artikel 6, stk. 1, at hver medlemsstat skal sikre, at mindst 3 pct. af det samlede etageareal i opvarmede og/eller nedkølede bygninger med et samlet nytteetageareal over 250 m², der ejes af offentlige organer, skal renoveres så de mindst omdannes til næsten energineutrale bygninger (NZEB) eller nulemissionsbygninger (ZEB) i henhold til artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne. Socialt boligbyggeri kan undtages for forpligtelsen, hvis renoveringen ikke vil være omkostningsneutral, eller hvis renoveringen vil føre til huslejstigninger.

Formuleringen kan give anledning til forvirring om de almene boligorganisationernes forpligtelse. De almene boliger er ikke "social housing". Almene boligorganisationer er ikke omfattet af begrebet *offentlige organer* som fastsat i direktivet, og derfor er almene boliger ikke omfattet af kravet i direktivets artikel 6 om renovering af 3 pct. af det samlede etageareal. Der er således ikke et formål med den citerede bemærkning, og den bør udgå.

Offentlige udbud

Den foreslåede § 12 giver Klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at ordregivende myndigheder og ordregivende enheder i forbindelse med udbud skal sikre

- 1) Overholdelse af krav om energieffektivitet m.v.
- 2) Anvendelse af princippet om energieffektivitet først.
- 3) Vurdering af gennemførligheden af at indgå langsigtede kontrakter om energimæssig ydeevne, som fører til langsigtede energibesparelser, ved udbud af kontrakter vedrørende tjenester med et betydeligt energiindhold.
- 4) Offentliggørelse af oplysninger om energieffektivitetsvirkningen af kontrakter i Tenders Electronic Daily (TED)

Konsekvenserne af disse betingelser for byggeri og renoveringer forekommer meget uklare. Vil det fordyre byggeriet med stigende huslejer til følge, fordi energibesparelser ikke modsvarer større byggeomkostninger. Giver de bindinger i forhold til materialevalg, og har det dermed betydning for byggeriets langsigtede holdbarhed og livscyklus.

BL anbefaler en nærmere analyse og belysning af disse forhold som grundlag for en senere implementering.

BL forventer derfor også at blive inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelser efter § 12, da reglerne vil have direkte indvirkning på den almene sektor.

BL har herudover ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
6700 Esbjerg
J.nr.: 2024-1745

Den 27. november 2024

Dansk Erhverv høringssvar vedrørende forslag om lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmemforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende forslaget om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmemforsyning og forskellige andre love (implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Dansk Erhverv støtter grundlæggende lovforslaget, der giver klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nye regler på energieffektivitetsdirektivets område. Dansk Erhverv vil dog benytte anledningen til at udtrykke sine bekymringer for den foreslåede implementering af energieffektivitetsdirektivet, jf. klima-, energi- og forsyningsministerens køreplan for energieffektivitet, der blev offentliggjort i juni 2024.

Dansk Erhverv ser energieffektivitet som et afgørende parameter i opnåelsen af Danmarks klimamål, samt i at accelerere elektrificeringsgraden af det danske samfund, hvilket vil medføre CO2e-reduktioner, øget forsynings sikkerhed, større energiafhængighed og styrket konkurrenceevne for danske virksomheder. Det kræver en ambitiøs og langsigtet energieffektivitetsindsats, og derved en implementering af energieffektivitetsdirektivet, der afspejler denne ambition.

I den omtalte køreplan for energieffektivitet fra juni 2024 skønnes det, at Danmark vil kunne opfylde sine forpligtelser vedrørende energispareforpligtelsen, energireduktionsm let i den offentlige sektor samt EU's fælles energisparemål uden at igangsætte af nye tiltag. Dansk Erhverv vurderer ikke, at denne tilgang er tilstrækkelig i forhold til de samfundsøkonomiske potentialer, der findes i en styrket energieffektivitetsindsats.

En mere ambitiøs implementering af disse centrale krav bør sammenkobles med implementeringen af dele af det reviderede bygningsdirektiv, som bl.a. stiller krav om, at alle bygninger skal være nulemissionsbygninger senest i 2050. Dansk Erhverv har længe advokeret for en parallel implementering af energieffektivitetsdirektivet og bygningsdirektivet, og stiller sig derfor uforstående over for det begrænsede ambitionsniveau i implementeringen af energieffektivitetsdirektivet.

Dansk Erhverv deler ønsket om en omkostningseffektiv implementering af kravet om energirenoveringer af offentlige bygninger til næsten energineutrale bygninger (NZEB) eller nulemissionsbygninger (ZEB), som der gøres rede for i køreplanen for energieffektivitet, og mener, at det vil være fornuftigt at indfri kravet i sammenhæng med overlappende krav til offentlige bygninger i bygningsdirektivet, herunder kravet til minimum energimæssig ydeevne i ikke-beboelsesbygninger.

ger (MEPS). Dansk Erhverv foreslår desuden, at der bør ses på mulighederne for at fremme alternative finansieringsmetoder til offentlige energirenoveringer, som kan anvendes inden for de eksisterende offentlige anlægsrammer, såsom ESCO-finansiering eller f.eks. Kommuneleasing, som i dag kan anvendes til bl.a. investeringer i offentlige bygningers tekniske installationer.

Fsva. bemyndigelsen til fastsættelse af regler om datacentres udnyttelse af overskudsvarme mv., ser Dansk Erhverv det som meget positivt, at potentialet for udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre fremmes gennem implementeringen af energieffektivitetsdirektivet. Det er vigtigt, at reglerne om cost-benefit-analyser medtager alle relevante forhold for at sikre genbrug af overskudsvarme, og at mulighederne for at anvende overskudsvarme fra datacentre baseres på konkrete vurderinger frem for generelle krav for alle datacentre. Det indebærer bl.a., at det sikres, at der er efterspørgsel fra en varmetaftager. Dansk Erhverv anbefaler desuden, at bestemmelsen samtænkes med en ophævelse af det eksisterende prisloft på overskudsvarme, som i dag hindrer en lang række overskudsvarmeprojekter.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller behov for yderligere afklaring.

Med venlig hilsen

Thøger Lautrup Knøss
Politisk konsulent

Til Energistyrelsen
Grøn Industri, Erhverv & Tværgående EU

Att.: Oscar Kvanner Grinsted, okvg@ens.dk
kopi til lazdn@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om implementering af dele af energieffektivitetsdirektivet (EED)

27. november 2024
Side 1/4

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om udkast til lovforslag om implementering i en række love af dele af cEuropa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og ændring af forordning (EU) 2023/955 (omarbejdning).

Hovedproblemstilling

Energieffektiviseringsdirektivet er ved EU-kommissionens forslag fra 15. juli 2021 og den efterfølgende behandling af hhv. Europa-Parlamentet og Rådet blevet omfattende ændret på en række punkter. På den ene side er Dansk Fjernvarme meget positivt stemt overfor en række af ændringerne, hvoraf flere fint flugter med hvad der eksisterer i Danmark på forhånd, på den anden side skal ændringer jo implementeres også i Danmark og kommer derved til at afstedkomme regelændringer. Den detaljerede implementering af EED skal, jf. forslaget, i stort omfang ske ved at tillægge ministeren en række beføjelser, og Dansk Fjernvarme ser frem til tæt involvering ved disse udfyldelse.

Dansk fjernvarme ser umiddelbart ingen grund til at implementeringen strækkes ud over det absolut nødvendige for at leve op til direktivet. Bortset dog fra nedenstående første punkt.

Varmeplaner, køleplaner og overskudsvarme

Direktivet bestemmer, at alle kommuner med over 45.000 indbyggere skal udarbejde varme- og køleplaner og desuden, at der skal udarbejdes cost-benefit-analyser mhp. udnyttelse af overskudsvarme fra forskellige faciliteter herunder datacentre. Det giver rigtig god mening.

De nuværende kommunale varmeplaner er alle blevet opgraderet som følge af energikrisen i 2022. Der er dog meget store forskelle i kvaliteten af de nuværende varmeplaner og der findes ingen konkrete regler eller vejledninger for kommunal varmeplanlægning.

Køling og fjernkøling ligger udenfor for varmeforsyningsloven og kommunerne har derfor hidtil haft en meget begrænset rolle i udførelsen af kølingsprojekter. De har derfor få erfaringer med køleplanlægning. Men jf. udkastet til lovforslaget kan der udstedes mere specifikke regler for de kommunale køleplaner og deres indhold.

Endeligt skal der efter forslaget fremover udarbejdes cost-benefit-analyser om muligheden for udnyttelse af overskudsvarme forud for planlægning af visse typer anlæg, herunder datacentre. Og her vil ministeren fastsætte nærmere regler for udførelsen.

Dansk Fjernvarme opfordrer til, at der med de kommende regler skabes klar balance i kommunens opgaver som planmyndighed for både varme og køling, så begge sikres den samme kvalitet. Desuden bør det med de kommende regler sikres, at cost-benefit-analyser om muligheden for udnyttelse af overskudsvarme får kommunernes varme- og køleplanlægning som "adressat" og at indholdet i dem umiddelbart kan anvendes deri.

Optimalt bør de kommende regler give kommunerne en samlet forventning om de faglige niveauer af kommunal planlægning for henholdsvis varme, køling og anvendelse af overskudsvarme/-køling. Energisystemmæssigt giver det kun mening at planlægge med alle parametre i samme plan (sektorkobling). Dansk Fjernvarme ser frem til at bidrage til den nærmere fastlæggelse af disse regler.

Regler om rettigheder for fjernvarmebrugere

Dansk Fjernvarme bemærker, at direktivet fastsætter grundlæggende kontraktlige rettigheder vedrørende opvarmning, køling og varmt brugsvand. Vores umiddelbare vurdering er, at stort set alle de listede krav allerede i dag opfyldes i Danmark, gennem lovfæstede regler (aftaleloven, forbrugerftaleloven, købeloven, markedsføringsloven og e-handelsloven), tilsyn og klagehandling, retspraksis mv. og især gennem standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser, som branchens organisationer udarbejder jf. varmeforsyningslovens § 22a. På intet tidspunkt under direktivets tilblivelse er der udtrykt bekymring for danske varme- eller køleforbrugeres rettigheder eller beskyttelse. Tværtimod opleves der i disse år en stor interesse fra andre lande for den beskyttelse de har og har haft gennem mange år.

Vi skal derfor opfordre til, at ministeren efterfølgende fastsætter regler, der lægger sig så tæt op ad gældende regler og praksis som muligt. Dansk Fjernvarme står meget gerne til rådighed til dialog herom, så reglerne kan understøtte forbrugernes rettigheder uden at pålægge forsyningerne nye eller unødige byrder.

Konklusion

Dansk Fjernvarme anerkender, at der med implementeringen af EED er tale om en bunden opgave på en række områder der allerede i dag er lovregulerede. Vi ser derfor frem til at blive involveret når de mange ministerbeføjelser skal udfyldes.

Kommentarer til forslagets enkeltpunkter

Generelt forekommer ordene *overskudsvarme* 69 gange og *spildvarme* 14 gange i udkast til lovforslag hvorimod *overskudsvarme* optræder 1 gang og *spildvarme* 53 gange i direktivets danske oversættelse.

På dansk er *overskudsvarme* det gængse udtryk. Og selvom direktivet på engelsk anvender *waste heat* (spildvarme) så bliver dette udtryk ofte misforstået som *heat-from-waste*, altså *affaldsvarme*, hvilket - også regulatorisk - er noget andet! Hermed derfor en opfordring til konsekvent på dansk at anvende *overskudsvarme*. (Og gerne også på engelsk at anvende *surplus heat*, idet det undgår ovennævnte forveksling.)

Lovudkastets § 1, lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion nr. 4, indeholder en bemyndigelse til Klima-, energi- og forsyningsministeren, til at fastsætte regler om ordregivende myndigheders og ordregivende enheders indgåelse af offentlige kontrakter i forbindelse med indkøb.

Dansk Fjernvarme forstår lovbemærkningerne således, at udnyttelsen af bemyndigelsen må forventes alene at skulle anvendes til at implementere de minimumskrav, der måtte fremgå af energieffektivitetsdirektivets artikel 7 samt direktivets bilag IV. Omvendt bør bemyndigelsen ikke give ministeren videre rammer til at fastsætte regler, der medfører krav til ordregivende myndigheders og ordregivende enheders indkøb.

Lovudkastets § 2, lov om fjernkøling

Bemærkningerne til nr. 4, side 186, 2. og 3. afsnit står der "varme" to steder, hvor der nok skulle have stået "køle". Endvidere i næstsidste afsnit på side 187 står der "...til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand." Burde det være "opvarmning og køling"?

Følgende er specifikt til § 3, de foreslåede ændringer til varmforsyningsloven

Pkt. 6, § 23o, bemærkningerne

I bemærkningerne side 201, næstsidste afsnit, står der følgende:

"Det forventes endvidere, at ministeren vil fastsætte regler om, at planen skal udarbejdes med henblik på at sikre et mere effektivt forbrug af primærenergi, reducere distributionstab og øge andelen af vedvarende energi i varmforsyningen."

Udtrykket primærenergi bør undgås, idet definitionen er usikker. Jf. Bygningsreglementet er "Primærenergi er et udtryk for hvor meget energi, der benyttes til at producere energibærerne. For eksempel vil en primærenergifaktor på 1,9 indikere, at der i gennemsnit benyttes 1,9 kWh energi i produktionsfasen til at producere 1,0 kWh el til slutkunderne."

Jf. Energistyrelsen er "Primær energiproduktion Produktion af råolie, kul, naturgas samt vedvarende energi m.m."

"Effektiv forbrug" alene kan derimod give mening i betragtning af et sammenhængende energisystem, f.eks. giver det mening at balancere forbruget efter hvor meget VE der bliver produceret.

Udtrykket "reducere distributionstab" forekommer forsimplet og bør undgås eller som minimum betinges. Varmetabet i et fjernvarmenet skal selvfølgelig minimeres, men i en forstad kan det (i sammenligning med en tæt bymidte) være relativt højt uden at være problematisk, hvis varmen kommer fra solvarme eller er overskudsvarme fra eksempelvis en industri. Der skal anlægges en energisystemmæssig og økonomisk betragtning jf. ovenfor om planlægning og overskudsvarme.

I bemærkningerne side 202, fjerde sidste afsnit, står sætningen

"Operatøren af et fjernvarmesystem er således en varmforsyningsvirksomhed, som er driftsansvarlig for enten produktion, transmission eller distribution af et fjernvarmesystem." Der skal nok stå " ...produktion, transmission eller distribution i et fjernvarmesystem." eller "...produktion, transmission eller distribution af fjernvarme."

Pkt. 6, ny § 23q, bemærkningerne

Efter forslaget pkt. 6, om ny artikel 23 i varmeforsyningsloven, fastsætter ministeren regler om cost-benefit-analyser for visse typer nye anlæg deres indhold. Af bemærkningerne til bestemmelsen, side 199, fremgår det imidlertid at "...udarbejdelse af cost-benefit-analyser [skal ske] på anlægsniveau." Cost-benefit-analyser bør være på systemniveau. Der kan være tilfælde, hvor det er vanskeligt at se værdien på anlægsniveau, men kun er muligt at se det på systemniveau. Eksempelvis har en akkumuleringsstank ingen værdi i sig selv (anlægsniveau), da den ikke producerer energi men kun giver anledning til et varmetab. Akkumuleringsstanken giver kun værdi når den ses i sammenhæng med den øvrige varmeproduktion, f.eks. kraftvarme, el-kedler eller varmepumper, og dermed spiller en central rolle i forbindelse med balancering mellem forbrug og produktion af vedvarende energi.

I bemærkningerne side 203, midt, står der "*Et industri-anlæg skal forstås som en industriel virksomhed, som afbrænder et eller flere brændsler til at generere varme, der bruges som led i virksomhedens produktionskæde.*" Da industrien også er under elektrificering bør dette ordvalg ændres til f.eks. "*tilføres energi*", idet overskudsvarme fra el-baserede industriprocesser forudses at få stor betydning fremover og selvfølgelig også skal udnyttes.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på udkastet.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Birger Lauersen
International chef
bl@danskfjernvarme.dk
+45 4028 3020

HØRINGSSVAR
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Journalnummer 2024-1745

Sendt til e-mail:
okvg@ens.dk med kopi til lazdn@ens.dk

Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet)

Den 30. oktober 2024 har Energistyrelsen udbedt sig Dansk Industris bemærkninger til det vedlagte lovforslag om Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

DI kvitterer for udkastet og har følgende bemærkninger:

- Forslaget indeholder forslag til en række bemyndigelser til ministeren til at kunne fastsætte regler om energieffektivitet m.v. i det offentlige herunder i offentlige bygninger. DI støtter intentionerne med ændringerne ift. bl.a. at kunne fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentlige institutioners energi- og vandforbrug, tage hensyn til CO₂-emissioner ved investeringer og aktiviteter, fastsætte energieffektivitetsforanstaltninger i planer og gennemføre høring af planer. Forslaget om ny bemyndigelse i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion i ny § 13, stk. 4 nr. 1 "Tage hensyn til CO₂-emissioner ved investeringer og aktiviteter" vil gøre det muligt at tilskynde offentlige organer til at tage hensyn til CO₂-emissioner over hele livscyklussen samt de økonomiske og sociale fordele for deres offentlige organers investeringer og politiske aktiviteter. DI vil derfor foreslå at tilføje "over hele livscyklussen" til ny § 13, stk. 4 nr. 1, så den lyder således: "Tage hensyn til CO₂-emissioner over hele livscyklussen ved investeringer og aktiviteter".

I forslaget står skrevet, at der vil blive fastsat regler om indberetning af oplysninger om offentlige organers faktiske energi- og vandbrug, såfremt der ikke effektivt kan indhentes tilstrækkelige oplysninger fra allerede tilgængelige datakilder, f.eks. ved BBR-registreret. Dette er centralt, da data fra BBR-registeret ofte ikke udgør et vidensgrundlag nok til at sætte gang i de bedste, mest rentable og effektive investeringer. Her er det bedste

udgangspunkt data fra energimærker, faktisk energiforbrug af varme, køling, elektricitet og varmt vand og oplysninger fra BBR-registret om varmekilder, tagtype, isolering mv.

- Lovforslaget indeholder forslag til bestemmelser med henblik på at muliggøre ændringer af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO). DI støtter intentionerne med ændringerne, der medfører en udvidelse af rådets arbejdsområder, så REO ikke alene yder rådgivning til ministeren og regeringen, men også regionale og lokale beslutningstagere i relation til lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrd.

Af forslaget fremgår det yderligere, at rådets forretningsorden vil skulle fastlægges af klima-, energi- og forsyningsministeren og, at de nærmere forhold omkring mødefrekvens, mødeformat etc. vil fremgå af forretningsordenen. Ift. en fastlæggelse af forretningsordenen, påpeger DI, at det er centralt, at der bliver gjort nye overvejelser ift. format og sekretariatsbetjening. Udvidelserne i rådets arbejdsområder bør følges op af en udvidelse af faglig og administrativ support i ministeriets sekretariatsbetjening af rådet.

- For det tredje indeholder lovforslaget bemyndigelser til at kunne fastsætte nærmere regler om identificering af en række sårbare grupper vedr. en ny § 14 c stk. 1 i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion. I henhold til dette bakker vi op om forslaget om, at Rådet for Energieffektiv Omstilling skal yde rådgivning om nationale definitioner, indikatorer og kriterier for energifattigdom, energifattige personer og konceptet sårbare kunder inklusive slutbrugere mv. Definitionen er central, når det kommer til at målrette og iværksætte aktiviteter om energieffektivitet mod sårbare grupper. Specielt fordi indsatsen traditionelt set har været støttet af socialpolitiske indsatser med fokus på personer, der fx ikke kan betale energiregningen. Energipolitiske tiltag målrettet sårbare grupper vil være ny tilgang, der indbefatter aktiviteter til at reducere energiregninger som følge af forbedret energieffektivitet.

Vi anerkender beslutningen om at afvente udfaldet af dialog med Europa-Kommissionen og andre medlemsstater. Vi opfordrer samtidig til, at Rådet for Energieffektiv Omstilling hurtigst muligt får som opgave at rådgive ministeren og Regeringen om definitionen og aktiviteterne mv., da flere fælleseuropæiske retsakter indfører forpligtelser i relation til sårbare grupper såsom Bygningsdirektivet og den Sociale Klimafond. Vi vil også gerne bemærke, at der kan være stor forskel i definitionen af sårbare grupper medlemslandene i mellem, når man ser på behovet for aktiviteter til at reducere energiregninger som følge af forbedret energieffektivitet versus den traditionelle socialpolitiske indsats.

- Lovforslaget indeholder forslag til bemyndigelser til at kunne gennemføre energieffektivitetsdirektivets bestemmelser om anvendelse af princippet om energieffektivitet først. DI byder de nye bemyndigelsesbestemmelser med henblik på at

muliggøre opfyldelse af energieffektivitetsdirektivets krav om anvendelse af princippet om energieffektivitet først velkommen.

I Europa-Kommissionens henstilling (EU) 2024/2143 om implementeringen af energieffektivitetsdirektivets artikel 3 står, at princippet om energieffektivitet først, er baseret på den forudsætning, at strategiske investeringer i energieffektivitet på en omkostningseffektiv måde kan reducere efterspørgslen og dermed mindske behovet for og de omkostninger, der er forbundet med yderligere energiproduktion og infrastruktur. Videre står skrevet, at som anført i betragtning 15 i præamblen til direktiv (EU) 2023/1791 »bør [der] som et overordnet princip tages hensyn til princippet »energieffektivitet først« på tværs af alle sektorer [...]. Energieffektivitetsløsninger bør betragtes som det første alternativ i planlægnings- og investeringsbeslutninger ved fastsættelsen af nye regler for forsyningssiden og på andre politikområder.« I direktivets præambelbetragtning 15 står yderligere, at forbedringer af energieffektiviteten skal foretages, når de er mere omkostningseffektive end tilsvarende løsninger på forsyningssiden.

DI noterer sig, at der i forslaget står skrevet, at modellen for implementeringen af princippet om energieffektivitet først primært vil tage hensyn til direktivets præambelbetragtning 21, hvoraf det fremgår, at princippet altid bør anvendes ud fra en rimelighedsbetragtning, og at kravene, der følger af direktivet, ikke bør pålægge medlemsstaterne overlappende eller modstridende forpligtelser, hvis anvendelsen af princippet sikres direkte af anden lovgivning. Yderligere står skrevet, at bemyndigelsen alene vil være beregnet til implementeringen af artikel 3 i energieffektivitetsdirektivet, og den forventes ikke anvendt til at fastsætte tiltag udover, hvad der vurderes nødvendigt for at overholde forpligtelserne.

DI vil dog gøre opmærksom på, at i Europa-Kommissionens henstilling (EU) 2024/2143 om implementeringen af energieffektivitetsdirektivets artikel 3 står, at medlemsstaterne kan udvide anvendelsen af princippet, f.eks. ved at sænke tærsklerne eller ved at fastsætte lavere tærskler for specifikke sektorer og projektyper, hvis de mener, at et betydeligt energieffektivitetspotentiale fortsat ikke ville blive udnyttet for disse sektorer og projektyper.

DI's analyse af potentialet for energieffektiviseringer fra 2023 viser, at der er et ekstra energieffektiviseringspotentiale på mellem 10 og 15 pct. i 2030 sammenlignet med regeringens klimafremskrivning. Med en øget energieffektiviseringsindsats på 10 pct. i forhold til hvad der kommer af allerede vedtagne politikker, får Danmark en samfundsøkonomisk nettogevinst på samlet op mod 13 mia. kr. årligt i 2030.¹

¹ [ee-2.0.pdf](#) / [Baggrundsrapport til Analyse af potentialet for energieffektiviseringer](#)

Vi vurderer derfor, at der er et betydeligt energieffektivitetspotentiale. Dette mener vi der bør blive taget stilling til ift. i relevante scenarier og politiske og planlægsrelaterede beslutninger. Dette potentiale er også relevant i forhold til energispareforpligtelsen i artikel 8 i energieffektiviseringsdirektivet, så Danmark kan bidrage til at opfylde det overordnede EU mål om reduktion af energiforbruget med mindst 11,7 pct. i 2030. Danmark er jf. energieffektiviseringsdirektivet forpligtet til at opnå kumulative energibesparelser på mindst 1,3 % fra 2024, 1,5 % fra 2026 og 1,9 % fra 2028.

- Forslaget indeholder forslag til nye bemyndigelsesbestemmelser, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udarbejdelsen af cost-benefit-analyser for visse virksomheder med henblik på vurdering af udnyttelse af overskudsvarme, forud for at et anlæg planlægges opført eller får foretaget en omfattende renovering. Vedr. § 4 b. stk. 2 vil vi gerne påpege, at det er vigtigt, at cost-benefit analysen i vurderingen af udnyttelsen af overskudsvarme også tager højde for om der er en aftager til overskudsvarmen, der kan opfylde de nødvendige tekniske parametre for implementeringen. Fx tage imod lavtemperaturvarme (ca. 30 grader), om nødvendigt øge temperaturen til det pågældende behov i fjernvarme- eller distributionsnettet, levere returvand osv.

DI vil derudover gerne påpege, at prisloftet over overskudsvarme i mange tilfælde i dag gør det svært at udnytte overskudsvarmen i fjernvarmenettet. I direktivets artikel 26, står skrevet, at medlemsstaterne tilsigter at fjerne hindringer for udnyttelsen af spildvarme og yde støtte til anvendelsen af spildvarme, hvis anlæggene planlægges opført eller renoveret. Vi mener derfor, at det er helt centralt, at barrierer såsom prisloftet over overskudsvarme skal fjernes og der skal arbejdes videre med incitamenter til, hvordan overskudsvarmen i højere grad benyttes. Potentialet for udnyttelse af overskudsvarme er stort, men kun 13 procent af overskudsvarmen udnyttes i dag². Dette på trods af en enorm vilje fra både virksomheder og fjernvarmeselskaber til at udnytte den grønne overskudsvarme. Datacentre har f.eks. tilbudt varmeselskaber gratis at kunne modtage deres overskudsvarme, men prisloftet på overskudsvarme skaber usikkerhed og forhindrer de investeringer, som skal til for at gennemføre nye overskudsvarmeprojekter.

Forslaget indeholder også forslag om at indføre en ny bemyndigelsesbestemmelse i varmforsyningsloven og fjernkølingsloven, så klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om datacentres udnyttelse af overskudsvarme eller andre former for genvinding af overskudsvarme f.eks. krav om, at overskudsvarmen skal udnyttes i et nærliggende fjernvarmenet. Her vil DI dog bemærke, at sådan et krav kun skal være gældende, hvis cost-benefit-analysen viser, at det er teknisk og økonomisk gennemførligt. Dette skal vurderes fra sag til sag.

² [Overskudsvarmen er der – hvordan får vi den udnyttet? - DI Energi](#)

DI bakker derfor også op om forventningen om, at visse anlæg kan fritages for at udarbejde en cost-benefit-analyse begrundet i en vurdering af, at de pågældende anlæg f.eks. allerede anvender overskudsvarme i et fjernvarmenet eller direkte til rumopvarmning, eller hvis at det vurderes uhensigtsmæssigt at undersøge muligheden for at udnytte overskudsvarme i tilfælde af, at anlægget ligger for langt væk fra et fjernvarmenet. Hertil vil vi dog gerne bemærke, at overskudsvarme ikke alene kan benyttes til rumopvarmning eller i fjernvarmenettet, men også kan aftages hos en nærtliggende virksomhed f.eks., hvorfor samtlige muligheder for at udnytte overskudsvarmen bør undersøges før en fritagelse.

Giver ovenstående anledning til spørgsmål mv., står DI naturligvis til rådighed på mail ptr@di.dk og spgr@di.dk

Med venlig hilsen

Peter Trillingsgaard
Vicedirektør
Dansk Industri

Energistyrelsen
Kontor/afdeling:
Grøn industri, erhverv og tværgående EU
Journalnr. 2024-1745
Att.: okvg@ens.dk
CC: lazdn@ens.dk

Odense, den 26. november 2024

Til rette vedkommende

Danske Bygningskonsulenter (brancheforening for energikonsulenter) takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag om ændring af dele af direktiv om energieffektivitet.

Hermed fremsendes vores høringssvar.

Forslag til ændring

"I lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1923 af 8. oktober 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 673 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

§ 21, stk. 1, nr. 7-9, ophæves.

Nr. 10 og 11 bliver herefter nr. 7 og 8."

Denne ændring betyder, at nr. 7-9 ophæves i det nedenstående (citeret fra Loven):

"§ 21. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at offentlige institutioner og virksomheder m.v., som er nævnt i § 22, stk. 1.:

- 7) ved indgåelse, forlængelse eller genforhandling af lejeaftale for bygninger eller dele heraf skal sikre, at det pågældende lejemål opfylder visse energikrav,
- 8) ved køb af bygninger eller dele af bygninger inden for den statslige forvaltning skal sikre, at disse bygninger opfylder visse energikrav,
- 9) ved køb af bygninger eller dele af bygninger uden for den statslige forvaltning tilskyndes til at sikre, at disse bygninger opfylder visse energikrav,"

Danske Bygningskonsulenters høringssvar

Lovens primære formål er at fremme energibesparelser, øge effektiviteten inden for al anvendelse af energi i bygninger og øge andelen af energi fra vedvarende energikilder.

Danske Bygningskonsulenter fraråder derfor på det kraftigste, at nr. 7-9 ophæves, da netop disse tre punkter er med til at sikre fremmelse af energibesparelser og øget energieffektivitet i offentlige bygninger og forklarer gerne hvorfor:

På trods af lovkrav har mange offentlige bygningsejere valgt ikke at energimærke sine bygninger. Dette medfører bl.a., at bygningsejerne reelt set ikke kender sine bygningers potentiale for energibesparelser. Vi har flere gange gjort Energistyrelsen opmærksom på den manglende energimærkning og dette uudnyttede potentiale i energibesparelser i offentlige bygninger, og at Energistyrelsen har tilsynspligt over for de offentlige bygningsejere. Da ingen har reageret på disse ting, står Danmark i dag i en situation, hvor ingen reelt kender det fulde besparelspotentiale i de offentlige bygninger.

Fjernes derfor kravet om, at lejemål og køb af bygninger skal leve op til visse energikrav, lempes kravene yderligere for de offentlige bygningsejere, og Danmark får ikke realiseret det store energibesparelspotentiale i offentlige bygninger.

Danske Bygningskonsulenter savner en forklaring på, hvorfor netop de offentlige bygningsejere skal skånes for, at deres lejemål og køb af bygninger skal leve op til visse energikrav. Endvidere savner vi, at Energistyrelsen forklarer bevæggrunden og formålet med ophævelse af 7-9.

Vi ser frem til at modtage et svar fra Energistyrelsen.

Vi stiller os selvfølgelig gerne til rådighed ved uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

**Formand for Danske Bygningskonsulenter
Brian Aaboe**

Med venlig hilsen

**Formand for faggruppen Energimærkning
Kasper Rudolfsen**

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

DANSKE
REGIONER

22-11-2024

EMN-2023-01020

1738381

Ole Ravnholt Sørensen

Høringssvar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmeforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Danske Regioner har modtaget Energistyrelsens høring fra 30. oktober vedrørende 'forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhus-gasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmeforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af EU's reviderede Energieffektiviseringsdirektiv (EED)).

Lovforslaget er et vigtigt skridt på vejen mod at sikre øget energieffektivitet i den offentlige bygningsmasse, bl.a. gennem øget fokus på energirenoveringer.

Regionerne har gennem mange år haft et stort fokus på at øge energieffektiviteten i egen bygningsmasse. Derfor giver det god mening, at der fra EU's side nu lægges ekstra kræfter i at udbrede denne dagsorden, herunder EED's krav til medlemsstaterne om at sikre energirenovering af den offentlige bygningsmasse med 3. pct. årligt.

Danske Regioner støtter, at der med lovforslaget nu tilvejebringes visse af de helt grundlæggende hjemler til brug for implementeringen af EED, bl.a. i relation til offentliggørelse af oplysninger om energiforbrug, øget fokus på energieffektivitet i relevante udbud, anvendelse af princippet om 'energieffektivitet først' etc.

Der er tale om ganske mange regler og bemyndigelser som fremover vil kunne udløse nye administrative byrder for regionernes medarbejdere, bl.a. i form af øget tidsforbrug, flere transaktionsomkostninger m.v.; dermed også mindre tid til en af regionernes kerneopgaver: Leverance af sundhedsydelser til borgere og patienter.

Danske Regioner ser en fare i, at dansk implementering af EED risikerer at blive unødigt bureaukratisk. Derfor opfordrer foreningen til en tilgang, hvor mængden af nye regler i videst muligt omfang begrænses. Dernæst opfordrer

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Danske Regioner til en tilgang, hvor nødvendige nye regler hviler på en bæredygtig balance mellem evnen til at fremme energieffektiv adfærd, samt de administrative byrder som reglerne medfører.

Netop disse hensyn ligger samtidig på linje med tidligere udmeldinger fra Klima-Energi- og Forsyningsministeren om, at implementering af EED i regioner og kommuner hverken bør gøres besværligt eller unødigt dyrt (jf. brev fra ministeren til Danske Regioner, August, 2024).

Dansk implementering af EED vil medføre nye opgaver og økonomiske udfordringer for regionerne. Disse gør sig bl.a. gældende ift. direktivets artikel 6 som omhandler forpligtelsen til at løfte den offentlige bygningsmasse til NZEB-niveau (nearly zero energy buildings).

På nuværende tidspunkt foreligger der ikke nogen konkret model for dansk implementering af 3 pct-kravet på tværs af sektorer. Det står dog klart, at det skærpede 3 pct-krav vil medføre ganske betydelige administrative og økonomiske byrder for regionerne.

Danske Regioner ønsker, at compensationen af disse byrder forhandles efter gældende DUT-regler. Danske Regioner noterer sig dernæst EU-Kommissionens henstillinger om, at medlemslandene ifm. implementeringen af EED skal yde støtte til de offentlige organer, hvilket bl.a. kan omfatte finansiel og teknisk støtte.

Der tages forbehold for endelig godkendelse af høringssvaret på Danske Regioners bestyrelsesmøde den 19. december.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

I. Generelle bemærkninger

Danske Regioner anerkender behovet for at styrke energieffektiviteten i alle dele af samfundet, herunder den offentlige sektor. Danske Regioner støtter derfor, at der med lovforslaget nu tilvejebringes visse af de helt grundlæggende hjemler til brug for Danmarks implementering af EED.

Dog er der tale om ganske mange og vidtrækkende bemyndigelser, som ved senere udmøntning risikerer at kunne pålægge bl.a. regionerne ganske betydelige administrative og økonomiske byrder. Dette gælder bl.a. i forhold til skærpede krav:

- Til indberetning og offentliggørelse af oplysninger om regionernes energiforbrug, vandforbrug samt renoveringer af egen bygningsmasse, herunder hensyn til CO₂-emissioner ifm investeringer og aktiviteter, energieffektivitetsforanstaltninger i planer, aktiv høring af disse planer, afbøde negative virkninger af energieffektivitetsforanstaltninger ift. særligt sårbare grupper
- Til ordregivende myndigheder i regionerne om prioritering af energieffektivitetshensyn ifm fremtidige udbud, herunder risici for svækket konkurrence
- Vedr. indsamling og formidling af data om størrelse og skala for bl.a. regionernes investeringer i energieffektivitet
- Til prioritering og integration af princippet om 'energieffektivitet først' ifm visse typer planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger
- Til etablering af rådgivende funktioner om energieffektivitet.

EED skal være implementeret i Danmark senest oktober 2025 og skal bl.a. understøtte øget energieffektivitet i alle dele af den offentlige sektor, inklusiv regionerne. Dette skal bl.a. ske gennem løbende årlige reduktioner af den offentlige sektors samlede energiforbrug, krav om løbende energirenoveringer af offentligt ejede bygninger til NZEB-niveau, integration af energieffektivitet i offentlige indkøb, anvendelse af 'princippet om energieffektivitet først' etc.

En særlig opgave relaterer sig til EED's krav om årlig energirenovering af den offentlige bygningsmasse til NZEB-niveau (artikel 6). Afgørende for denne del implementeringen er derfor, at der laves en dansk model for, hvordan EED's artikel 6 udmøntes på tværs af stat, regioner og kommuner. Danske Regioner ser frem til den videre dialog herom.

Som bygningsejer har regionerne i dag driftsansvaret for en portefølje på omtrent 5,4 mio. kvm. svarende til omkring ca. 15 pct. af den samlede offentlige bygningsmasse i Danmark.

Regionernes kerneopgaver ift. sundhed betyder, at hospitaler/sygehuse i dag tegner sig for ca. 75-85 pct. af regionernes samlede bygningsportefølje. Her er

der samtidig tale om bygninger, der varetager samfundskritiske funktioner ift. leverance af sundhedsydelser og patientbehandling.

Regionerne har siden 2009 og frem til i dag (2022) formået at nedbringe det samlede energiforbrug med 10 pct. I samme periode er hospitalernes aktivitet – opgjort som indlæggelser og ambulant behandling – steget med 18 pct. Det er således lykkedes regionerne at få stigende aktivitet og faldende energiforbrug til at gå hånd i hånd. Denne dekobling bygger bl.a. på løbende optimering og tilpasning af energiforbruget på hospitalerne gennem rentable tekniske renoveringer af anlæg og installationer.

Indsatsen ligger samtidig i god forlængelse af den fællesregionale strategi om "Grønne Hospitaler" (januar, 2024), der bl.a. rummer målsætningen om at halvere regionernes samlede CO₂-udledninger inden 2035, bl.a. med aktivt bidrag fra det forbrug som finder sted i bygninger/hospitaler.

II. Konkrete bemærkninger

Nedenfor følger bemærkninger til en række af de foreslåede bemyndigelser, jf. lovforslagets hovedpunkter.

Ad: Bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi og vandforbrug og renoveringer mv.

Under §1 stk. 7 lægges der op til, at der i §13 i Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes et nyt stk. 4, som bemyndiger ministeren til at *"fastsætte regler om, at bl.a. regionerne fremover skal: 1) Tage hensyn til CO₂-emissioner i forbindelse med investeringer og aktiviteter, 2) Fastsætte energieffektivitetsforanstaltninger i planer, 3) Gennemføre høring af planer, der indeholder energieffektivitetsforanstaltninger, 4) Afbøde negative virkninger af energieffektivitetsforanstaltninger ift. særligt sårbare grupper, 5) Indberette oplysninger om energi- og vandforbrug"*. Endvidere foreslås et nyt stk. 5, der åbner for at fastsætte *"regler om offentliggørelse af de i stk. 4, nr. 5, indberettede oplysninger"*

De foreslåede bemyndigelser ventes anvendt til at fastsætte nye regler om at bl.a. regionerne tilskyndes til at tage hensyn til CO₂-emissioner ifm. investeringer og aktiviteter, fastsætte energieffektivitetsforanstaltninger i langsigtede planer, gennemføre formelle høringer af disse planer, tage hensyn til at afbøde væsentlige direkte eller indirekte konsekvenser for såkaldt "sårbare grupper" (dvs. lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrd, sårbare kunder, personer i lavindkomsthusholdninger og personer, som bor i socialt boligbyggeri).

Danske Regioner bemærker, at regionerne allerede i dag har et stort fokus på at nedbringe klimaaftrykket fra egen virksomhed og drift, jf. målsætningerne i "Grønne Hospitaler" (2024) herunder aktiviteter i relation til byggeri og

vedligehold af egen bygningsmasse. Set i det lys kan det forekomme overflødigt med nye statslige regler, der pålægger regionerne en adfærd og praksis som allerede er en realitet i dag, og som samtidig medfører en ikke ubetydelig administrativ byrde. Tilsvarende gøres opmærksom på, at det hidtil har ligget i periferien af regionernes kerneopgaver at afbøde konsekvenserne af den grønne omstilling ift. sårbare grupper.

De foreslåede bemyndigelser ventes derudover brugt til at fastsætte nye regler om, at offentlige organer - eller en overordnet enhed med underordnede organer - skal indberette offentlige organers faktiske energi- og vandforbrug, såfremt tilstrækkelige oplysninger ikke effektivt kan indhentes på anden vis, eksempelvis via allerede tilgængelige datakilder såsom BBR-registret. Endvidere åbnes der for, at disse oplysninger fremover offentliggøres på hjemmesiden www.spareenergi.dk.

Danske Regioner anerkender ønsket om at kunne opgøre og synliggøre energiforbruget i alle dele af den offentlig sektor på et passende aggregeringsniveau, som led i implementeringen af EED. Forslaget vil dog udløse væsentlige administrative byrder og pålægge personale i regionerne nye tidskrævende opgaver; navnlig hvis kravene ift. detaljeringsniveau bliver uhensigtsmæssig høje.

Ved udmøntning af forslaget bør der derfor arbejdes målrettet på et digitalt setup for rapportering og indberetning, som videst muligt minimerer transaktionsomkostninger og administrative byrder for regioner og øvrige berørte parter. Det kan eksempelvis bestå i, at opgaven som helhed eller adgang til de nødvendige data sker via de kollektive forsyningsselskaber, jf. lovforslagets overvejelser. For Danske Regioner er det således afgørende, at der landes en administrativ enkel rapporteringsmodel.

Vedr. økonomiske implikationer: Danske Regioner er enig i lovforslagets bemærkninger om, at den konkrete udmøntning "*vil kunne have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for forbundet med opgavevaretagelsen hos enheden med ansvar for indsamling og opgørelse af oplysninger, samt udgifter til offentlige organer ved administration forbundet med indberetning og høring m.v.*", herunder for regionerne. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne der følger af forslaget.

Ad: Bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi og vandforbrug og renoveringer mv.

Lovforslagets §4 stk. 4 lægger op til, at der i Lov om energibesparelser i bygninger (§21) indsættes nyt stk. 5. Her åbnes for at *fastsætte regler om indhentning af oplysninger om bygninger m.v., som ejes eller lejes af de offentlige institutioner og virksomheder m.v. som er nævnt i § 22, stk. 1.*

Tilsvarende foreslås i stk. 6, at der *kan fastsættes regler om offentliggørelse af de i stk. 1, nr. 5, indberettede oplysninger og de i stk. 5 indhentede oplysninger.*»

Bemyndigelsen - der relaterer sig til EED's såkaldte energirenoveringsforpligtelse (artikel 6) - forventes bl.a. brugt til at stille krav om offentlige organers indberetning af oplysninger om deres ejede og lejede bygninger og oplysninger om renoveringer af bygningerne (til NZEB-niveau), såfremt oplysninger ikke kan indhentes fra allerede tilgængelige datakilder.

Danske Regioner tager forbehold for den konkrete udmøntning af bemyndigelsen, herunder hvilke specifikke rammer og krav, der fremover gøres gældende overfor regionerne ift. indberetning og deling af de ønskede oplysninger. Også på dette felt opfordrer Danske Regioner til brug af modeller, som videst muligt reducerer og minimerer de administrative byrder ifm. rapportering.

Vedr. økonomiske implikationer: Danske Regioner er enig i lovforslagets bemærkninger om, at den konkrete udmøntning *"vil kunne have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for forbundet med opgavevaretagelsen hos enheden med ansvar for indsamling og opgørelse af oplysninger, samt udgifter til offentlige organer ved administration forbundet med indberetning og høring m.v."*, herunder for regionerne. Der vil derfor være behov at tage konkret stilling og finde en afklaring i takt med at de foreslåede bemyndigelser foreligger. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne der følger af forslaget.

Ad: Bemyndigelser til fastsættelse af regler om energieffektivitet mv. i offentlige udbud.

Under §1 stk. 4 lægger lovforslaget op til, at der i Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes en bemyndigelse til senere at kunne fastsætte *"regler om ordregivende myndigheders og ordregivende enheders indgåelse af offentlige kontrakter og koncessioner ved deres køb af produkter, tjenester, bygninger og bygge- og anlægsarbejder om:*

- 1) Overholdelse af krav om energieffektivitet m.v.*
- 2) Anvendelse af princippet om energieffektivitet først.*
- 3) Vurdering af gennemførligheden af at indgå langsigtede kontrakter om energimæssig ydeevne, som fører til langsigtede energibesparelser, ved udbud af kontrakter vedrørende tjenester med et betydeligt energiindhold.*
- 4) Offentliggørelse af oplysninger om energieffektivitetsvirkningen af kontrakter i Tenders Electronic Daily (TED).*»

Regionerne køber årligt varer og tjenesteydelser ind til sundhedsvæsenet for en samlet værdi af ca. 40 mia. kr. Indkøbsområdet i regionerne er forankret i professionelle indkøbsorganisationer, der ofte i samarbejde med det kliniske

niveau har ansvaret for at forberede, planlægge og eksekvere offentlige udbud indenfor en bred portefølje af varekategorier.

Som ordregivende myndighed har det stor værdi, at man lokalt selv, indenfor Udbudslovens rammer, har manøvrerum til at kunne designe og tilrettelægge konkrete udbud, der dels imødekommer kliniske behov, men også udnytter fordelene ved optimal konkurrence blandt potentielle tilbudsgivere.

For at sikre en optimal konkurrencesituation ifm. en udbudt opgave, har det især stor værdi, at man som ordregivende myndighed selv kan fastlægge kravsspecifikationer ifm. udbuddet - bl.a. på baggrund af en aktiv markedsdialog – samt hvilke evalueringskriterier modtagne tilbud efterfølgende skal vurderes ud fra, herunder minimumskrav samt vægtningen af konkurrencekrav mv.

For at sikre en optimal konkurrencesituation er det tilsvarende essentielt, at ordregiver har den nødvendige fleksibilitet og manøvrerum til selv at beslutte hvordan kravsspecifikationer konkret skal udformes, samt hvordan diverse evalueringskriterier skal vægtes i det enkelte udbud.

Med lovforslaget åbnes der for, at ordregivende myndigheder (bl.a. i regionerne) i fremtiden – som noget nyt – kan blive pålagt relativt eksplicitte krav om at integrere og indarbejde hensyn til energieffektivitet i relevante udbud. Heri ligger, at ordregivende myndigheder fremover pålægges at skulle vægte hensyn til energieffektivitet forholdsvis højt, også i situationer hvor marked og konkurrencesituationen ikke er tilstrækkelig moden til at honorere sådanne krav.

I lyset af globale klimaudfordringer samt samfundets og virksomheders stigende fokus på grønne løsninger, der reducerer klimaaftrykket, vil der naturligvis finde markedsudvikling sted. Det vil sige markeds-mæssige tilpasninger, hvor brancher, producenter og leverandører trinvist bevæger sig i retning af kunne tilbyde produkter og løsninger med en stadigt gunstigere profil, når det gælder egenskaber ift. energieffektivitet. Der er netop her tale om trinvis markedsudvikling som vil forløbe over tid, og hvor også offentlige ordregivere har et ansvar for at skubbe på gennem markeds-konforme grønne krav.

Såfremt der indføres meget bastante krav om energieffektivitet som element i fremtidige udbud, vil et risikomoment fortsat være, at ordregivende myndigheder fremover derved risikerer at miste en del af den fleksibilitet som man i dag har til at udforme udbud, der videst muligt fremmer optimal konkurrence til gunst for ordregiver, tilbudsgivere (og i sidste ende patienterne). I situationer, hvor denne fleksibilitet reduceres eller helt mistes, vil det samtidigt kunne føre til reduceret og mindsket konkurrence – dermed

også negative implikationer på prisdannelsen, hvilket i sidste ende vil kunne føre til stigende priser.

Endelig risikerer kommende krav på området at påføre ordregivende myndigheder nye procedurer og arbejdsgange, som ikke er en realitet i dag. Dermed nye opgavebyrder i form af proceskrav og transaktionsomkostninger.

Der ligger derfor et helt afgørende hensyn i, at man også fremadrettet bevarer den fleksibilitet og det manøvrerum som offentlige ordregivere i dag har til selv at kunne designe og tilrettelægge konkrete udbud, som har afsæt i og bygger på en optimal konkurrencesituation ifm en given udbudt opgave.

Livscyklusbetragtninger og krav om høj energieffektivitet er allerede hensyn som regionernes indkøbsorganisationer i dag indarbejder i relevante udbud; vel at mærke i situationer hvor en markedsdialog forudgående har dokumenteret at sådanne krav er bæredygtige at anvende og ikke kompromitterer konkurrencesituationen.

Regionerne arbejder allerede aktivt med den grønne omstilling, herunder også på indkøbsområdet og understøttelse af energieffektiv adfærd. Det er dog afgørende, at dette sker på et bæredygtigt grundlag ift. marked og en velfungerende konkurrence. Heri ligger samtidig, at kommende regler på området ikke må kompromittere den fleksibilitet og det manøvrerum som ordregivende myndigheder i dag har til at kunne tilrettelægge udbud, der bedst muligt animerer sund konkurrence blandt relevante tilbudsgivere.

Danske Regioner finder derfor forslaget uhensigtsmæssigt i dets nuværende form og opfordrer til, at eventuelt kommende regler på området udformes på en måde, der hverken kompromitterer hensynet til sund konkurrence eller reducerer ordregivende myndigheders adgang til at designe og tilrettelægge udbud, der afspejler den markedsdækkende udvikling indenfor en given produkt- eller varekategori.

Danske Regioner bemærker derudover, at EU-Kommissionen tidligere på året har beskrevet et scenarium, hvor det fremover vil *"være op til de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder at vurdere i hvert enkelt tilfælde, inden de indleder en udbudsprocedure, og være i stand til at påvise, at det ikke er teknisk muligt at kræve en høj energieffektivitet i en kontrakt eller koncession"*¹. Netop for at minimere de afledte administrative byrder ved dansk implementering af forslaget, fraråder Danske Regioner sådanne skridt, hvor fx regionale ordregivere pålægges bevisbyrden med at dokumentere, at det ikke er teknisk muligt at kræve en høj energieffektivitet i en kontrakt eller koncession.

¹ Side 37, EU-kommissionens henstilling (EU) 2024/1716 af 19. juni 2024 om retningslinjer for fortolkningen af artikel 5, 6 og 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 for så vidt angår energiforbruget i den offentlige sektor, renovering af offentlige bygninger og offentlige udbud.

Vedr. økonomiske implikationer: Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at *"udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser ved nye udvidede krav til energieffektivitet i offentlige udbud vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser af betydning for kommunale, regionale eller statslige aktører. Det vurderes ud fra de forventede besparelser, som energieffektive indkøb, herunder produkter vil levere over tid, at krav til energieffektivitet i offentlige udbud ikke vil medføre øgede økonomiske omkostninger samlet set for offentlige ordregivere. Der kan forventes mindre udgifter til understøttende tiltag som vejledning og information, samt til kontrol og sanktionering.*

Danske Regioner er uenige i denne udlægning. Alt efter hvordan kommende bemyndigelser på området konkret udformes fremadrettet, kan disse føre til reduceret fleksibilitet og manøvrerum for offentlige ordregivere til at tilrettelægge udbud, der videst muligt fremmer en gunstig konkurrencesituation. På sigt dermed også reduceret konkurrence og således et prispres i opadgående retning. Forslaget kan i sidste ende således medføre betydelige økonomiske konsekvenser for regionerne. Disse vil i givet fald skulle kompenseres.

Ad: Bemyndigelse til at fastsætte regler om finansierings-, informations- og tekniske aktiviteter for at fremme energieffektivitet

Under §1 stk. 20 lægger lovforslaget op til, at der i Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes en bemyndigelse til at *fastsætte regler om indsamling af data vedr.: 1) Størrelsen af offentlige investeringer vedrørende energieffektivitet og den gennemsnitlige mobiliseringsfaktor, der er opnået ved offentlig finansiering til støtte for energieffektivitetsforanstaltninger. 2) Omfanget af udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet med sondring mellem forskellige produkter. 3) Nationale finansieringsprogrammer, der er indført for at øge udbredelsen af energieffektivitet og bedste praksis og innovative finansieringsordninger til energieffektivitet.*«

Det er vanskeligt at vurdere implikationerne af denne del af lovforslaget, da der endnu mangler klarhed over hvilke finansieringsmekanismer der på europæisk og nationalt plan konkret skal understøtte implementeringen af EED, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

I relation til en eventuel forpligtelse til at relevante aktører indsamler data om bl.a. størrelse og skala for offentlige investeringer i energieffektivitet, inklusiv den offentlige bygningsmasse, opfordres der til enkle rammer for indsamling af data som ikke afføder nye administrative opgaver for bl.a. regionerne.

Ovenstående forudsætter dog, at der forinden er etableret gennemsigtighed og transparens i forhold til hvilke konkrete finansieringsinstrumenter- og kilder, der i fremtiden kan bidrage til understøtte implementeringen af EED i alle dele

af den offentlige sektor - i Danmark såvel som øvrige medlemslande. Dette er fortsat uafklaret, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

Danske Regioner henviser i den forbindelse til EU-Kommissionens henstilling (fra 19. juni, 2024) om retningslinjer for fortolkningen af artikel 5, 6 og 7 i EED (dvs. bl.a. energispareforpligtelsen (på 1,9 pct. årligt), samt energirenovationsforpligtelsen (på 3 pct. årligt)). I henstillingen understreger EU-Kommissionen, at medlemslandene ifm. implementering af EED bl.a. skal *"støtte de offentlige organer, hvilket kan omfatte finansiel og teknisk støtte med henblik på at udbrede foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, uden at det berører statsstøttereglerne"*.

Denne støtte bør ifølge Kommissionen bl.a. omfatte *"teknisk og finansiel støtte til forbedring af den langsigtede planlægning ifm. bæredygtig energi og dekarbonisering på regionalt og lokalt plan, teknisk støtte til forberedelse af investeringsprojekter samt finansiel støtte til investeringsprojekter vedrørende energieffektivitet, renovering eller dekarbonisering, jf. artikel 30 i EED."* Endelig bør støtteforanstaltningerne desuden være *"tilgængelige for alle offentlige organer. Pilotprogrammer og -foranstaltninger med begrænset rækkevidde er ikke tilstrækkelige"*.

Danske Regioner opfordrer til, at EU-Kommissionens henstillinger indarbejdes i den videre proces for og forberedelse af en dansk model for implementering af EED.

Ad: Bemyndigelser til at fastsætte regler om anvendelse af princippet om energieffektivitet først.

Lovforslagets §1 stk. 11 lægger op til, at ministeren fremover kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger vurderes om planlagte energieffektivitetsløsninger er i overensstemmelse med princippet om "energieffektivitet først", jf. EEDs artikel 3.

Det forventes, at bemyndigelsen kunne føre til regler om, at EED's princip om energieffektivitet først skal indarbejdes i visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger (med værdi over 100 mio. EUR/750 mio. DKK). Heri ligger fremtidige regler om, hvilke aktører, sektorer og projekter, der er omfattet af kravet om vurdering af energieffektivitetsløsninger, samt om undtagelser fra krav om vurdering af energieffektivitetsløsninger. Den foreslåede bemyndigelse skal sikre, at der kan fastsættes undtagelser til kravet om anvendelse af princippet om energieffektivitet først, i tilfælde, hvor der i anden lovgivning følger overlappende eller modstridende forpligtelser.

Danske Regioner kan som udgangspunkt støtte et øget fokus på energieffektivitet i brede dele af samfundet. Danske Regioner understreger dog samtidig vigtigheden af, at der på konkrete kritiske områder kan være tilgange,

hvor der ses mere differentieret ift brugen af princippet om 'energieffektivitet først'.

Et eksempel kan være sundhedsområdet, hvor hensyn til samfundskritiske funktioner – eksempelvis i relation til hospitaler – kan retfærdiggøre brugen af et andet væsentligt princip; nemlig om patienternes adgang til 'sundhed først'.

Ifm. visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger på sundhedsområdet (eksempelvis i relation til byggeri, renoveringer mv.) kan der derfor opstå behov for at nuancere afvejningen af hensynet til patienterne og levering af sundhedsydelser som det primære princip overfor - energieffektivitet.

Med til det samlede billede hører også, at regionerne som bygningsejere løbende er forpligtet på at følge gældende bygningsreglementer, og herunder de krav som Bygningsreglementet (BR) løbende stiller ift. nye bygningers energimæssige ydeevne, energieffektivitet m.v.

Vedr. økonomiske implikationer: Danske Regioner er enig i vurderingen af, at *"udmøntning af de foreslåede bemyndigelser vil yderligere kunne medføre administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner i det omfang, at planer, politikker eller investeringsbeslutninger, der vedtages af en offentlig myndighed, vil blive omfattet af krav om at anvende princippet om energieffektivitet først"*. Der vil derfor være behov at tage konkret stilling og finde en afklaring i takt med at udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser foreligger. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne, der medfører af forslaget og den konkrete udmøntning heraf.

Ad: Bestemmelser om ændring af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO)

Under §1 pkt. 2 lægger lovforslaget op til en række justeringer af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO) der også fremover skal rådgive regeringen om energieffektivitet, energibesparelser og relaterede emner.

Hverken regionerne eller Danske Regioner har hidtil været en del af REO og ønsker derfor at blive en del af rådets fremtidige virke. Der opfordres derfor til, at regionerne fremover bliver en del af REO. Regional deltagelse i REO anses bl.a. at være en mulighed for at synliggøre og dele erfaringer om de vilkår, rammer og præmisser som knytter sig til arbejdet for øget energieffektivitet og energibesparelser i regionernes bygningsmasse.

Det fremgår af forslaget, at ministeren fremover kan pålægge REO at rådgive *"regionale og lokale beslutningstagere om aktiviteter m.v. målrettet lavindkomsthusholdninger med en vis energibynde"*: Hertil bemærkes, at det hidtil har ligget i periferien af regionernes kerneopgaver at arbejde med netop dette tema.

Att: Klima- Energi og - Forsyningsministeriet

Fredericia den 27. november 2024

Vedr.

Høringsvar til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Journalnummer 2024-1745

EU's Energieffektiviseringsdirektiv (EED) har stor betydning for Datacenterindustrien med fokus på øget transparens og bæredygtighed i branchen. Dette har medført krav om rapportering på en række parametre til en central database, så der bliver et klarere billede af både den nuværende status og på fremadrettede forbedringer. Desuden stiller EED nye krav om anvendelse af overskudsvarme fra datacentre.

Datacenterindustrien er positiv i forhold til potentialet for at anvende overskudsvarme fra datacentre. Det er et vigtigt element i forhold til at få de grønne og digitale omstilling til at gå hånd i hånd. Der er imidlertid en række forhold, der skal være på plads i form af strukturelle, geografiske, tekniske og forretningsmæssige omstændigheder, hvis det skal være muligt at udnytte overskudsvarme fra datacentre i Danmark og Europa. Mulighederne for at anvende overskudsvarme fra datacentre skal derfor basere sig på en **konkret vurdering** fra sag til sag, fremfor en generel forpligtelse for alle datacentre.

I den forbindelse anbefaler industrien en **bred cost-benefit-analyse**, som foreslået af EU's energieffektivitetsdirektiv, der omfatter nedenstående kriterier:

- **Er der efterspørgsel fra en varmeaftager:** Vellykket genbrug af overskudsvarme afhænger af, om der er en aftager som efterspørger varmen, og som kan forbinde og opfylde de nødvendige tekniske parametre for implementeringen af systemet. Desuden skal der etableres en tilfredsstillende aftale for begge parter omkring de tekniske og forretningsmæssige forhold.
- **Er der eksisterende infrastruktur eller konkrete planer om at udvikle ny infrastruktur:** Datacentre bliver af forskellige grunde ofte placeret langt væk fra beboelse og dermed fjernvarmeinfrastruktur. Det betyder, at det ikke altid er oplagt at genbruge overskudsvarmen, og at det vil være forbundet med meget store offentlige investeringer for varmeselskabet at etablere den nødvendige infrastruktur
- **Gennemfør en bred cost-benefit-analyse:** Industrien finder, at den nævnte cost-benefit analyse skal tage højde for hele værdikæden, der er nødvendig for at sikre genbrug af overskudsvarme, herunder hele spektret af omkostninger og fordele, herunder miljømæssige, sociale og økonomiske konsekvenser for det lokale samfund og alle de involverede parter.

Yderligere kommentarer:

- **Prisloftet** – det fremgår af direktivet, at de enkelte stater skal fjerne regulatoriske barrierer for at anvende overskudsvarmen. Det gældende prisloft i Danmark er i den forbindelse en af de hindringer, der truer både eksisterende og fremtidige overskudsvarme-projekter, så det bør afskaffes, inden den nye lovgivning træder i kraft

Hvis der er ønske om yderligere drøftelser omkring implementering af EED i dansk lovgivning stiller vi gerne op til dette.

Venlig hilsen

Henrik Hansen, Direktør
Datacenter Industrien
Tlf: 4013 4474
Mail: hh@datacenterindustrien.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Glostrup, onsdag, 27 november 2024

Journalnummer 2024-1745: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Energiforum Danmark takker for lejligheden til at kommentere lovforslaget. Det primære formål med forslaget angives at være at skabe hjemmel til implementering af dele af Energieffektiviseringsdirektivet.

Energiforum Danmark er enige i, at der er behov for ændret/udvidet hjemmel på de nævnte områder, men er dog bekymrede for om den hjemmel, der gives i forhold til reglerne om energieffektivisering i offentlige bygninger, er tilstrækkelig set i forhold til det ambitionsniveau, der er i direktivet. Vil man med de givne rammer kunne stille krav om andet end tiltag med korte tilbagebetalingstider, endsige stille krav om renoveringer?

Desuden savner vi en definition af direktivets "energieffektivitet først" eller at der skabes hjemmel til at definere dette.

Den foreslåede omorganisering af Rådet for effektiv omstilling (REO), lægger op til at REO skal kunne pålægges at have en direkte rådgivende funktion over for kommuner og regioner på områder, som f.eks. omfatter modgåelse af energifattigdom. Med den nuværende funktion af REO og den nuværende sekretariatsbetjening og økonomi, virker det urealistisk at ministeren skal kunne pålægge et råd bestående af repræsentanter for en række organisationer m.fl. at udføre denne opgave. Skal der fortsat arbejdes i den retning, så bør det sikres, at REO som minimum får sin egen bevilling og at Energistyrelsen får en øremærket bevilling til understøttelse af REOs nye aktiviteter. Ligeledes bør det fuldt afklares, hvor det faglige ansvar for en sådan rådgivning placeres, i REO eller i Energistyrelsen?

Energiforum Danmark uddyber gerne ovenstående kommentarer.

Med venlig hilsen

Dorte Nørregaard Larsen
Direktør
Energiforum Danmark

Energistyrelsen

Att. Oscar Kvanner Grinsted (okvg@ens.dk) med kopi til Lasse Zöga Diederichsen
(lazdn@ens.dk)

Dok. 317241

27. november 2024

Høringssvar - Udkast til lovforslag om implementering af dele af energieffektivitetsdirektivet (EED)

Forbrugerrådet Tænk ønsker med dette høringssvar at understrege, at energieffektivitet er en central prioritet, både for forbrugerne og for samfundet som helhed. Forbrugerrådet Tænk opfordrer til, at energieffektivitet prioriteres højt i dansk energipolitik gennem lovgivning, incitament og oplysning til forbrugerne. Samtidig skal energieffektivitet og forbrugerbeskyttelse gå hånd i hånd. Når vi understøtter forbrugerne i at vælge energieffektive løsninger, hjælper vi ikke alene forbrugernes økonomi og øger deres livskvalitet, men det bidrager også til den grønne omstilling.

Forbrugerrådet Tænk finder det meget vigtigt, at energipolitikken understøtter forbrugerne i træffe de klimarigtige og energieffektive valg. Forbrugernes evne til at træffe informerede valg er dog afhængig af gennemsigtighed og forståelighed, hvorfor der er brug for troværdige informationer til at fremme energieffektivitet. Når forbrugerne vælger energieffektive løsninger, kan de reducere deres energiforbrug, deres energiregninger samt bidrage til den grønne omstilling.

Et eksempel er energieffektivisering af forbrugernes boliger. Det er vigtigt at sikre, at forbrugerne har adgang til klare og pålidelige informationer, herunder et energimærke, der kan vejlede dem i at træffe informerede valg. I forhold til energimærket er det vigtigt for Forbrugerrådet Tænk, at bygningers energimærke er et nyttigt og letforståeligt redskab for forbrugerne både til at forstå en bygnings aktuelle energibehov og omkostningsoptimale forbedringer. Det er i sidste ende bl.a. forbrugerne, som ikke-professionelle anvendere, der skal have gavn af energimærket, og derfor skal energimærket udformes med forbrugerne i centrum.

Energieffektivisering indebærer typisk store privatøkonomiske beslutninger for forbrugerne. For lavindkomstfamilier, der kan være særligt udsatte for stigende energipriser, er der brug for særlig politisk opmærksomhed og tiltag, der understøtter, at også disse forbrugere kan vælge de mest energieffektive løsninger.

Endelig skal det fremhæves, at energieffektivitet ikke kun er til gavn for den enkelte forbruger, men også for samfundet som helhed. Når forbrugernes energiforbrug mindskes, reduceres presset på energiinfrastrukturen, hvilket kan mindske behovet for dyre investeringer i kapacitetsudvidelser. Derudover er der en tæt kobling til Danmarks energiuafhængighed og større forsyningssikkerhed.

Det foreslås i lovforslaget, at Rådet for Energieffektiv omstilling (REO) omorganiseres, hvormed REO kan få pålagt at varetage en opgave som ekspertnetværk, som fremgår af energieffektivitetsdirektivet, og hvoraf det følger, at rådet skal rådgive om aktiviteter m.v. i relation til lavindkomsthusholdninger med en vis

energibyrd. Hvis REO pålægges disse opgaver, opfordrer vi til, at REO får en bevilling til at understøtte disse nye aktiviteter, samt at det afklares, hvor det faglige ansvar for rådgivningen placeres.

Forbrugerrådet Tænk støtter anvendelsen af overskudsvarme i fjernvarmesektoren, hvor det giver mening. Forbrugerrådet Tænk er dog stærkt bekymrede over at fjerne prisloft på overskudsvarme, idet vi frygter, at det vil resultere i ringere forbrugerbeskyttelse, potentielt højere forbrugerpriser samt usikkerhed om, hvorvidt udnyttelse af overskudsvarme reelt bidrager til den grønne omstilling. Vores synspunkter om overskudsvarme fremgår af bemærkninger til Branche- og ekspertmødet om overskudsvarme afholdt den 9. september 2024, som blev sendt til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet den 18. september 2024.

Forbrugerrådet Tænk ser frem til at blive inddraget tæt i det videre arbejde med energieffektivitet, herunder i fastsættelsen af de nærmere regler, der nævnes i lovforslaget.

Vi står til rådighed i tilfælde af opfølgende spørgsmål til vores høringssvar.

Venlig hilsen

Karin Breck
Politisk chef

Christian Sand
Forbrugerpolitisk seniorrådgiver

Forbrugerrådet Tænks bemærkninger til Branche- og ekspertmøde om overskudsvarme

Forbrugernes tillid er afgørende for udrulningen af fjernvarmen. Forbrugerrådet Tænk er derfor stærkt bekymrede over at fjerne prisloft på overskudsvarme, idet vi frygter, at det vil resultere i ringere forbrugerbeskyttelse, potentielt højere forbrugerpriser samt usikkerhed om, hvorvidt udnyttelse af overskudsvarme reelt bidrager til den grønne omstilling. På baggrund af Branche- og ekspertmødet den 9. september 2024 har vi følgende bemærkninger:

Forbrugerbeskyttelse og -priser er vitalt i naturlige monopoler

Danmark skal udfase gas som opvarmningskilde. Det betyder, at ca. 300.000 husstande i de kommende år skal overgå til en anden varmekilde, hvor fjernvarme for rigtig mange vil være det bedste, mest stabile, grønne og billigste valg. Hos Forbrugerrådet Tænk støtter vi udfasningen af gas, og vi opfordrer også direkte forbrugerne til at vælge fjernvarme, hvor det er muligt.

Men vores opfordring kommer med modkrav. Som forbruger kan man ikke frit vælge hvilket fjernvarmeselskab, man vil have sin varme fra. Fjernvarmeselskaberne er dermed såkaldte "naturlige monopoler" uden egentlig konkurrence. Derfor forudsætter den store omstilling til fjernvarme, at selskaberne bliver drevet så effektivt som muligt, og at prisen holdes så lav som muligt, så forbrugerne føler sig trygge ved, at de ikke kommer til at betale overpris for omstillingen.

Det nuværende prisloft på overskudsvarme er bl.a. indført for at beskytte fjernvarmekunderne mod høje varmepriser, jf. *aftale vedr. fremme af overskudsvarme, 2023*. Prisloftet bidrager til, at fjernvarmeselskaberne foretager de nødvendige risikoafdækninger og grundige økonomiske beregninger, før de igangsætter overskudsvarmeprojekter. Hvis prisen overskrider prisloftet, kan de på nuværende tidspunkt ikke overføre de ekstra omkostninger på forbrugerne.

Det har tidligere været fremført, at substitutionsprincippet skal sikre forbrugernes varmepriser og sikre tilstrækkelig forbrugerbeskyttelse – selv uden prisloftet. Men som det blev fremført på mødet, finder substitutionsprincippet sjældent eller aldrig anvendelse for overskudsvarmeleverancer. I stedet vil forbrugerbeskyttelsen alene skulle hvile på princip om "nødvendige omkostninger", at prisen ikke må være "urimelig" samt kommunernes projektgodkendelse, som Forsyningstilsynet ikke fører tilsyn med. I tillæg blev det fremført, at der, i hvert fald på kort sigt, er risiko for højere fjernvarmepriser lokalt samt, at det ikke har været muligt at vurdere de samlede konsekvenser for priserne i alle fjernvarmenet.

Vi er bekymret for, at fjernvarmeselskaber vil være fristet af, eller føle sig presset til, at indgå ikke-rentable samarbejder om overskudsvarme med store selskaber i lokalområdet, hvis der ikke eksisterer et prisloft. Samtidig forekommer det usikkert, hvordan forbrugerne vil være stillet i forhold til økonomi og

forsyningssikkerhed, hvis overskudsvarmeleverandørerne (fx datacentre eller industrivirksomheder) lukker med betydelige strandede omkostninger til følge, som eksempelvis anlagte rør, varmepumpe til opvarmning af overskudsvarme mv.. Vi er dermed bekymrede over, at forbrugerne bærer hele den økonomiske risiko både i investeringsøjeblikket og i den efterfølgende driftsfase.

Som fremført på mødet er det uklart for os, om formålet med at fjerne prisloftet på overskudsvarme er en ambition om, at overskudsvarmeproducerende virksomheder kan afsætte mest mulig overskudsvarme til fjernvarmesektoren og tjene penge herpå, imens forbrugerbeskyttelsen og forbrugerpriserne på fjernvarme må vige herfor.

Som forbrugernes eneste interesseorganisation har vi forbrugerbeskyttelsen som vores hovedinteresse, og samlet set er vi derfor stærkt bekymrede for en markant ringere forbrugerbeskyttelse, med risiko for højere fjernvarmepriser, hvis prisloftet på overskudsvarme skulle blive fjernet.

Den grønne omstilling

Forbrugerrådet Tænk er på forbrugernes vegne også optagede af den grønne omstilling, men hæfter os ved, at prisloftet på overskudsvarme ikke bremser herfor, idet prisloftet netop skal afspejle en alternativ investering i vedvarende energi (VE). Vi bakker op om hensigten med, at kun rentable overskudsvarmeprojekter bliver ført ud i livet, hvor VE-alternativer ville have været dyrere eller have samme pris.

Som det blev fremført på mødet, kan vi se, at størstedelen af de nuværende overskudsvarmeprojekter er fossilt baseret (ca. 70 pct. er fra cementindustrien og raffinaderier), mens ca. 30 pct. er VE-baseret (fx fra datacentre og transformerstationer). Vi hæfter os dermed også ved, at en betydelig del af den overskudsvarme, som pt udnyttes, ikke er grøn.

Endelig skal prisloftet, ifølge den politiske aftale fra 2019, også fungere som værn mod såkaldt "falsk overskudsvarme", hvor virksomhederne spekulerer i at producere for meget (overskydende) varme, som kan afsættes til fjernvarmeselskaberne.

Samlet set er vi derfor også bekymrede for, at fjernelse af prisloftet på overskudsvarme kan resultere i aftaler, der potentielt kan skabe en teknologisk lock-in situation med forsyning af varme, der hverken er grøn, billig eller sikker i forhold til forsyning.

Venlig hilsen

Karin Breck
Politisk chef

Nikola Kiørboe
Seniorrådgiver

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Grøn industri, erhverv og tværgående EU

Sendt pr mail til:

- okvg@ens.dk
- lazdn@ens.dk

Journalnummer 2024 – 1745: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

FRI takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love.

Vi ser positivt på, at der med lovforslaget tages skridt til at implementere dele af energieffektivitetsdirektivet, som kan styrke den grønne omstilling og fremme energieffektive løsninger på tværs af sektorer.

I vores høringssvar ønsker vi at fremhæve væsentlige punkter, der vedrører offentlige udbud, Rådet for Energieffektiv Omstilling, køleplanlægning og anvendelsen af overskudsvarme.

Offentlige udbud

FRI støtter, at det offentlige går forrest i implementeringen af energieffektive løsninger.

I den konkrete implementering, som KEFM får bemyndigelse til at gennemføre, anbefaler vi, at der sikres klare retningslinjer for, hvordan energieffektivitet dokumenteres og vurderes i udbud. Dette vil sikre en ensartet og korrekt implementering af direktivets krav og samtidig minimere risikoen for unødige administrative byrder.

FRI bemærker desuden, at der kan opstå usikkerhed om, hvilke enheder der er omfattet af pligten til at stille krav om energieffektive løsninger. Det er derfor afgørende, at lovgivningen præcist definerer, hvilke ordregivende myndigheder og enheder der er omfattet.

Rådet for Energieffektiv Omstilling

FRI mener, at det altid er positivt at revurdere et råds funktion. I sin nuværende form er rådets arbejde uhonoreret, og selvom det hidtil er lykkedes at

udarbejde anbefalinger uden økonomisk støtte, har dette ikke skabt optimale vilkår for rådets arbejde.

Med rådets nuværende og kommende rolle er det afgørende at sikre, at rådet har de nødvendige ressourcer til rådighed. FRI anbefaler derfor, at rådet enten styrkes med øget sekretariatsbistand eller tildeles midler til at gennemføre og/eller indkøbe de analyser og udredninger, der er nødvendige for at løfte opgaven. Dette vil give rådet de bedste forudsætninger for at levere velunderbyggede anbefalinger og yde kvalificeret rådgivning til ministeren. En solid resourcebase er essentiel for at understøtte rådets arbejde, sikre konstruktive drøftelser og skabe et robust fundament for fremtidige anbefalinger.

FRI ønsker fortsat at være en aktiv del af rådet og bidrage til dets udvikling. Vi stiller os samtidig gerne til rådighed for at medvirke til at formulere en forretningsorden, der både tilgodeser ministerens ønsker og sikrer, at rådets funktioner kan udføres effektivt og professionelt.

Krav om at kommuner udarbejder køleplaner

FRI finder det positivt at der er fokus på forbedring af energieffektiviteten inden for køling og, at der skal stilles krav til kommunerne om at udarbejde strategiske køleplaner. Endvidere er det positivt, at myndighedsgodkendelsen til fjernkøling fuldt ud lægges over til kommunerne.

Det bør klart fremgå af en kommende bekendtgørelse, at køling bør samtænkes med varmforsyningen for at opnå effektivitetsfordele i form af synergier mellem varme og køling. Det gælder især synergierne mellem fjernvarme og fjernkøling, hvor fjernkølingen yderligere kan effektiviseres ved synergier mellem komfortkøling og proceskøling med henblik på at opgradere lavtemperatur spildvarme i proceskølingen til nyttig varme i fjernvarmen.

Energiprofilet for levering af komfortkøling er ofte kendetegnet ved høje forbrugsspidser i sommerperioden, hvor der er et stort effektbehov, men oftest for kortere tidsperioder. Dette resulterer i betydelige udsving i elforbruget, hvilket kan medføre konsekvenser såsom øget belastning af elnettet og forværre integrationen af vedvarende energi.

I den kommende bekendtgørelse bør det præciseres, at energilagring skal integreres som en nøglekomponent hvis det er kost-effektivt. En kølelagertank giver mulighed for at producere køling på tidspunkter af døgnet med høj grad af vedvarende energi og lave elpriser, og den kan udjævne belastningsprofilet, så der spares investeringer i dyr kølekapacitet. Et grundvandslager med en kold og varm boring (ATES) kan, hvor det er miljømæssigt forsvarligt, udnyttes til at lagre kulde til brug om sommeren og til at lagre lavtemperaturvarme, som kan opgraderes med nyttig varme med en varmepumpe om vinteren.

Køleplanlægningen vil i samspil med varmeplanlægningen afdække muligheder for at udnytte samtidighedsfaktorer og storskalafordele ved lagring og samproduktion af varme og køl, der udnytter overskudsvarmen fra komfortkøling og proceskøling.

Datacentre

FRI hilser øget fokus på anvendelse af overskudsvarme fra datacentre i EED velkomment, et initiativ der afspejler den langvarige indsats siden 1977 for at udnytte overskudsvarme fra termisk elproduktion.

Det er foreslået at datacentre med mere end 1 MW i samlet kapacitet forpligtes til at genanvende deres overskudsvarme. Det er positivt, at kommunerne får ansvar for planlægningen af køleforsyningen gennem den nye paragraf i fjernkølingsloven. Dette vil sikre, at placeringen af nye, særligt større datacentre, sker i erhvervsområder med tilknytning til fjernvarmenet og elnet der kan forsyne både datacentret og de varmepumper, som skal opgradere den bortkølede varme til nyttig fjernvarme.

Til trods for disse positive skridt konfronteres Danmark i dag med betydelige barrierer, når det kommer til at udnytte overskudsvarme. Især uklarheden omkring prisloftet for overskudsvarme står som en betydelig hindring, der forhindrer realiseringen af samfundsøkonomisk gavnlige projekter og tilbageholder forsyningsselskabernes investeringer, der kunne optimere udnyttelsen af overskudsvarme.

Det er vores håb, at den øgede fokus på udnyttelse af overskudsvarme i EED og den nationale lovgivning vil lede til tiltag for at ophæve disse barrierer helt. Vi opfordrer til en afgørende indsats for at adressere disse forhindringer, således at potentialet for overskudsvarmens bidrag til energieffektivitet i Danmark fuldt ud kan realiseres

Effektiv fjernkøling

Energieffektivitetsdirektivet (EED) indeholder to metoder til at vurdere, hvorvidt fjernvarme- og fjernkølesystemer er effektive. Det kan undre, at der alene stilles krav på systemniveau. Oftest indeholder individuelle køleløsninger ikke lagre, og de har derfor ikke mulighed for at optimere produktionen af køling, og derfor vil emissionerne fra individuel køling altid have større emissioner end køling produceret i et fjernkølesystem. Endvidere har større kølekompressorer ofte en højere energieffektivitet end mindre kompressorer. Det er i lovgivningen uklart, hvad konsekvensen er, hvis et system ikke kan anses for at være effektivt. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at presse produktionen over på individuelle løsninger.

Det er på side 96 anført, at grænseværdien for hvor meget et fjernvarmesystem eller et fjernkølesystem maksimalt må udlede falder frem mod 2050, hvor grænsen ender på 0 g/kWh. Både fjernkøling og fjernvarme, såvel som individuel produktion af varme og køling, er afhængig af elsystemet og hvorledes el

bliver produceret. Er elsystemet under pres i længere perioder, produceres el højst sandsynligt på fossil produktion, og i de fleste europæiske lande, er produktionen baseret på kondensbaseret elproduktion med deraf følgende høje elpriser i markedet. Her er det hensigtsmæssigt at varme enten produceres på en lokal kraftvarmehenhed, med en effektivitet på i størrelsesordenen 250 %, hvilket vil være mere end dobbelt så højt som hvis en varmepumpe uden lagermulighed anvender el fra nettet, eller alternativt fra spidslastkedel. I disse situationer understøtter fjernkølingens og fjernvarmens fleksible elforbrug netop elsystemet ved at afkoble lige så længe markedsprisen er meget høj, og det giver derfor ikke mening, at produktionen ikke anses for at være effektiv. På grund af lagermulighed, er fjernkøling/fjernvarme altid mere effektiv end individuel produktion.

Energieffektivitet først

Vi er enige i princippet om, at man først skal effektivisere inden man etablerer ny dyr produktionskapacitet med vedvarende energi, men kun hvis man side-stiller effektiviseringer i forbrugs- og forsyningssektoren.

Eksempelvis er det effektivt

- At investere i udnytte overskudsvarme som ellers bortkøles ved termisk elproduktion (kraftvarme) og bortkøles ved proces- og komfortkøling.
- At investere i at reducere temperaturbehovet til opvarmning i bygninger
- At investere i at kunne øge temperaturbehovet i køleprocesser
- At investere i klimaskærm til at mindske komfortkølebehov
- At investere i klimaskærm til at mindske varmebehov.
- At investere i sammenkobling af slutforbrug for at mindske det samlede behov med samtidighedsforhold
- At investere i varme- og kølelagre der reducerer kapacitetsbehov og gør det muligt at udnytte den producerede energi mere effektivt

Alle disse effektiviseringer bør ligestilles og vurderes i forhold til hinanden og i forhold til alternative ekstra investeringer i produktions- og distributionsanlæg.

Den stigende udnyttelse af de fluktuerende vedvarende energikilder som sol vind og ikke regulerbar vandkraft betyder, at det i fremtiden bør tages særligt hensyn til tidsfaktoren. Det giver således ikke megen mening at bruge stationære primærenergifaktorer baseret på gennemsnitsværdier som i dag, ligesom de økonomiske beregninger bør tage højde for prognoser for de svingende priser på energi time for time.

FRI ser frem til at bidrage til implementeringen af energieffektivitetsdirektivet og til den videre dialog om, hvordan lovgivningen kan understøtte den grønne omstilling på en effektiv og ambitiøs måde. Vi står til rådighed for yderligere

drøftelser og uddybninger af vores høringssvar og håber, at vores input vil blive taget i betragtning i det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Majbritt Juul
Chef for bæredygtighed i byggeri og anlæg

Til Energistyrelsen

(j.nr. 2024 - 1745)

Sendes pr. e-mail til okvg@ens.dk og c.c. til lazd@ens.dk

Forsyningstilsynets høringssvar – høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Energistyrelsen har den 30. oktober 2024 sendt udkast til ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Forsyningstilsynet kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar.

Forsyningstilsynet bemærker indledningsvis, at lovforslaget alene indeholder bemyndigelsesbestemmelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler for implementeringen af energiretsdirektivet. Forsyningstilsynet vil derfor, når de nærmere regler foreligger, forholde sig konkret til udformningen og indholdet heraf.

Forsyningstilsynet bemærker dog overordnet, når/hvis ministeren vælger at benytte bemyndigelsesbestemmelserne, at Energiretsdirektivet definerer begrebet "energieffektivitet" ved en henvisning til forordning (EU) 2018/1999, artikel 2, nr. 18, hvoraf følgende fremgår:

"energieffektivitet først«: i forbindelse med energiplanlægning og med alle beslutninger om energipolitik og energiinvestering i videst muligt omfang at tænke i alternative omkostningseffektive energieffektivitetsforanstaltninger for at gøre energiforsyning mere effektive, navnlig ved hjælp af omkostningseffektive energibesparelser i slutanvendelsen, initiativer vedrørende efterspørgselsreaktion og mere effektiv omdannelse, transmission og distribution af energi, samtidig med at målsætningerne i disse beslutninger fortsat nås"
(Forsyningstilsynets understregning)

25. november 2024

24/02508
STRO

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomheder@virksomheder.dk
Send via borger@borger.dk

Begrebet "energieffektivitet først" er efter Forsyningstilsynets vurdering umiddelbart ikke specielt konkret defineret – det følger dog af definitionen, at energiplanlægning/-beslutning skal foretages gennem "...omkostningseffektive energibesparelser i slutanvendelsen...". Det er således efter Forsyningstilsynets vurdering centralt, at varetagelsen af princippet "energieffektivitet først" sker omkostningseffektivt.

Det følger af artikel 27, nr. 1, følger det, at nationale energireguleringsmyndigheder under udførelsen af reguleringsopgaver anvender princippet om energieffektivitet først "... i henhold til nærværende direktivs artikel 3...". Af artikel 27, nr. 2, følger det, at "...at transmissions- og distributionssystemoperatørerne for gas og elektricitet anvender princippet om energieffektivitet først i overensstemmelse med dette direktivs artikel 3 i forbindelse med deres netplanlægning, netudvikling og investeringsbeslutninger."

Det følger videre af artikel 3 i energiretsdirektivet, at medlemsstaterne skal sikre, at energieffektivitetsløsninger vurderes "... forbindelse med planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger til en værdi af mere end 100 000 000 EUR hver eller 175 000 000 EUR..." for nærmere angivne sektorer, herunder energisystemer.

Forsyningstilsynet forstår direktivet på den måde, at det må betyde, at de "større investeringsbeslutninger", der omtales i lovforslaget, således må være investeringsbeslutninger til en værdi af mere end 100 000 000 EUR hver eller 175 000 000 EUR for transportinfrastrukturprojekter for energisystemer. Det er således efter Forsyningstilsynets forståelse alene for investeringsbeslutninger af væsentlig og meget stor økonomisk betydning, at princippet direkte skal varetages.

Nedenfor følger Forsyningstilsynets bemærkninger til ændringerne af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om elforsyning, lov om gasforsyning.

Ad Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion

Det foreslås i § 14 b, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at der i overensstemmelse med princippet om energieffektivitet først i forbindelse med visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger vurderes energieffektivitetsløsninger. Der er således tale om en bemyndigelsesbestemmelse til ministeren, som efter lovbemærkningerne retter sig mod implementeringen af artikel 3 i energieffektivitetsdirektivet.

Det fremgår blandt andet af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren "vil kunne fastsætte regler om, at aktører, der udarbejder planer, politikker eller forbereder større investeringsbeslutninger med en indvirkning på energiforbruget, kan blive underlagt krav om vurdering af energieffektivitetsløsninger", og at klima-, energi- og forsyningsministeren, når de nærmere regler udstedes, skal fastsætte regler om, at de omfattede aktører skal anvende cost-benefit-metoder for at sikre, at der "foretages en korrekt vurdering af de generelle fordele ved energieffektivitetsløsninger, hvor det er relevant, under hensyntagen til hele livscyklus-sen og det langsigtede perspektiv, system- og omkostningseffektivitet, forsyningssikker-

hed og kvantificering ud fra et samfundsmæssigt, sundhedsmæssigt, økonomisk og klimaneutralt perspektiv samt principperne om bæredygtighed og cirkulær økonomi i omstillingen til klimaneutralitet.” (Forsyningstilsynets understregning).

Ad Lov om elforsyning

Det foreslåede nye stk. 6 i § 20 i lov om elforsyning indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af princippet om energieffektivitet først i forbindelse med netplanlægning, netudvikling og større investeringsbeslutninger samt i forbindelse med de kollektive elforsyningsvirksomheder og Forsyningstilsynets opgaver, pligter og tilsyn. Dette under henvisning til muliggørelse af implementeringen af dele af energiretsdirektivets artikel 27.

Det følger blandt andet af lovbemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at ministeren således *”vil kunne fastsætte regler om Energinet- og netvirksomhedernes anvendelse af princippet i forbindelse med deres langsigtede udviklingsplaner og netudviklingsplaner samt større investeringsbeslutninger.”* (Forsyningstilsynets understregning)

Ad Lov om gasforsyning

Det foreslåede nye stk. 4 i § 11 i lov om forsyning indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af princippet om energieffektivitet først i forbindelse med netplanlægning, netudvikling og større investeringsbeslutninger samt i forbindelse med de kollektive elforsyningsvirksomheder og Forsyningstilsynets opgaver, pligter og tilsyn. Dette under henvisning til muliggørelse af implementeringen af dele af energiretsdirektivets artikel 27.

Det følger blandt andet af lovbemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at ministeren således *”vil kunne fastsætte regler om transmission- og distributionsselskabers anvendelse af princippet om energieffektivitet først i forbindelse med deres langsigtede udviklingsplaner og udviklingsplaner, og desuden større investeringsbeslutninger.”* (Forsyningstilsynets understregning)

Energistyrelsen

Att. Oscar Kvanner Grinsted

Kopi til Lasse Zöga Diederichsen

Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V

til okvg@ens.dk med kopi til lazdn@ens.dk

Dato

21. november 2024

Høringssvar til høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet)

Journalnummer 2024-1745

Frederiksberg Forsyning har ikke modtaget ovenstående høring men ønsker at give et høringssvar, da den foreslåede lovgivning vedrører datterselskaberne Frederiksberg Fjernvarme og Frederiksberg. Frederiksberg Forsyning skal derfor anmode om at blive tilføjet til Energistyrelsens høringsliste. Frederiksberg Forsyning har fundet forslaget interessant og ser nogle potentialer for fjernkølingsområdet ved at implementere energieffektivitetsdirektivet i dansk ret.

Køleplaner

Frederiksberg Forsyning ser positivt på, at der skal udarbejdes køleplaner i kommuner med mere end 45.000 indbyggere. Der står i kommentarerne til lovforslaget at køleplanen skal indeholde:

lokale køleplaner som minimum bør være baseret på et antal kriterier, der er oplyst i direktivets artikel 25, stk. 6, litra a-l

Frederiksberg Forsyning ønsker en afklaring i lovforslag/bemærkninger af, om en køleplan vil være på samme niveau, som en kommunal varmeplan, hvor specifikke områder er udlagt til visse typer af varmforsyning. Da fjernkøling er et kommercielt område, vil det være vanskeligt at udlægge områder til enten fjernkøling eller individuel køling, da det vil begrænse selskabernes muligheder – både dem, der leverer fjernkøling og dem, der leverer individuel køling.

Frederiksberg Forsyning forestiller sig i stedet en model, hvor køleplanen sætter rammerne for, hvor der er områder, der egner sig særligt til fjernkøling. Disse rammer er også i tråd med direktivets artikel 25, stk. 6, litra e:

(e) take into account the relevant existing energy infrastructure;

Fjernkøling kan være relevant, hvis der er eksisterende fjernkølingsstruktur i området eller en samfundsøkonomisk og/eller energimæssig værdi i at etablere en fjernkølingsstruktur, herunder om der er et fjernvarmenet, så der kan produceres både varme og køling.

Frederiksberg Forsyning A/S
Stæhr Johansens Vej 38
2000 Frederiksberg

Tlf.nr 38 18 50 00

ff@frb-forsyning.dk
www.frb-forsyning.dk
CVR-nr. 28500769

- en virksomhed i
Frederiksberg Kommune

Hvis planerne skal fremme mulighederne for fjernkøling i de områder, hvor det giver mening, bør der her dispenseres fra kravet i § 1 stk. 1 om, at fjernkøling distribueres gennem et "net til flere bygninger eller anlæg". Det vil muliggøre, at fjernkølingsselskaber – ligesom i f.eks. Sverige og Finland – kan etablere køling i enkelte ejendomme med hensigt om på et senere tidspunkt at etablere et net. Dermed påtager fjernkølingsselskabet sig den kommercielle risiko ved at tilkoble flere kunder senere og udvide deres køleproduktion i overensstemmelse hermed.

I praksis er det meget vanskeligt at indgå flere kontrakter med store kølekunder samtidig, hvis de har eksisterende anlæg, da anlæggenes restlevetid vil være forskellige. Hensigten med køleplanerne kunne derfor være at fremme incitamenterne for fjernkøling, der hvor det giver mening, uden at udlægge områder til enten fjernkøling eller individuel køling, og det ville desuden ligestille konkurrencevilkårene for individuel køling og fjernkøling i disse områder.

Kontrakter og slutkunder

Frederiksberg Forsyning ønsker, at der indsættes en definition af slutkunder og slutbrugere i den nye varmforsyningslov og fjernkølingslov. Alternativt kan der laves en reference til definitionen, som der er gjort på side 88 og 194 i høringsmaterialet:

Derfor vurderes det, at der bør fastsættes nye bemyndigelsesbestemmelser i varmforsyningsloven og i fjernkølingsloven med henblik på at muliggøre opfyldelse af energieffektivitetsdirektivets krav vedrørende forbrugerrettigheder. Det bemærkes at definitionerne "slutkunde" og "slutbruger" allerede er implementeret i § 2, stk. 1, nr. 12 og 13 i bekendtgørelse af 23. maj. 2022 nr. 734 om energivirksomheder og bygningsejeres oplysningsforpligtelser overfor slutkunder og slutbrugere om energiforbrug og fakturering m.v.

Begrebet slutkunder er defineret som en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse, mens slutbrugere skal forstås som en fysisk eller juridisk person, som ikke har en direkte eller individuel kontrakt med energileverandøren.

I både den foreslåede fjernkølingslov og varmforsyningslov fremgår det følgende:

*»Stk. 4. Slutkunder har ret til en kontrakt med deres leverandør. Fjernkølingsvirksomheden skal give både slutkunder og slutbrugere et resumé af de vigtigste kontraktsbestemmelser, herunder priser og tariffer, på en forståelig måde og i et præcist og forståeligt sprog.
Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om slutbrugeres og slutkunders rettigheder ved aftaleindgåelse med en fjernkølingsvirksomhed, samt regler om tilsyn med overholdelsen af disse rettigheder«*

Man ser i BEK nr 734 af 23/05/2022 Energioplysningsbekendtgørelsen at der fremgår en yderligere definition af §2 stk. 1 14):

Faktureringsansvarlig: For slutkunder er den faktureringsansvarlige den fysiske eller juridiske person, som slutkunden har indgået aftale med om

levering af opvarmning, køling eller varmt brugsvand. For slutbrugere er den faktureringsansvarlige bygningsejeren med direkte kundeforhold til energileverandøren.

Fjernkølingsvirksomheder og fjernvarmevirksomheder har ikke et kontraktuelt forhold til den individuelle lejer i f.eks. et lejlighedskompleks. Selskaberne har i stedet en kontrakt med den faktureringsansvarlige. I

Energioplysningsbekendtgørelsen §15 og §19 fremgår det, at det er den faktureringsansvarliges opgave at sikre at slutkunder og slutbrugere modtager en faktura. Her vil det være naturligt at den faktureringsansvarlige og sikrer at slutbrugere får et resumé af de vigtigste kontraktbestemmelser, herunder priser og tariffer. Hvis det ændres, som foreslået, at det er fjernvarmeselskabet og fjernkølingsselskabet opgave at gå udenom den fakturaansvarlige og oplyse slutbrugerne om kontraktbestemmelser m.m. vil det medføre en voldsom administrativ byrde, hvor disse selskaber skal gå ud og give kontraktoplysninger til alle fysiske personer på Frederiksberg, som er ca. 100.000 personer.

I forhold til fjernkøling er der desuden det forhold, at området er kommercielt, hvilket betyder, at fjernkølingsselskaberne som udgangspunkt ikke offentliggør deres priser, at de ikke nødvendigvis er ens for alle kunder, og Frederiksberg Fjernkøling har indskrevet i sine kontrakter med slutbrugere, at der er fortrolighed om eks. priser.

Det anbefales at lovforslaget ændres til det følgende:

»Stk. 4. Slutkunder har ret til en kontrakt med deres leverandør eller faktureringsansvarlige. Fjernkølingsvirksomheden eller den faktureringsansvarlige, som slutkunder og slutbrugere har indgået en aftale med om levering af opvarmning, køling eller varmt brugsvand, skal give slutkunder og slutbrugere et resumé af de vigtigste kontraktsbestemmelser, herunder priser og tariffer, på en forståelig måde og i et præcist og forståeligt sprog.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om slutbrugerens og slutkunders rettigheder ved aftaleindgåelse med en fjernkølingsvirksomhed eller en faktureringsansvarlig, samt regler om tilsyn med overholdelsen af disse rettigheder«

De samme ændringer anbefales implementeret i lovforslagets afsnit om fjernvarmeselskaber. Der burde desuden laves definitionsreferencer til Energioplysningsbekendtgørelsens definitioner.

I fjernkølingsloven anbefales det også som nævnt ovenfor, at der tages højde for kundernes rettigheder ift. at fjernkølingsvirksomheder er kommercielle virksomheder. Herunder kan nævnes de privatretlige regler.

Anlæg der skal udarbejde cost-benefit-analyse

I den foreslåede tilføjelse i fjernkølingsloven §4 b. på side 6 fremgår det følgende:

Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om, at der for visse anlæg skal udarbejdes en cost-benefit-analyse med henblik på vurdering af udnyttelse af overskudsvarme, forud for at et anlæg planlægges opført eller får foretaget en omfattende renovering.

Frederiksberg Forsyning forstår det sådan, at der skal foretages en cost-benefit-analyse af, om det kan betale sig økonomisk at opsætte en varmepumpe til udnyttelse af overskudsvarme. Det er som udgangspunkt fornuftigt, men så længe fjernkølingsselskaber ikke kan eje en sådan varmepumpe – det kan kun fjernvarmeselskaber jf. nedenfor - så vil cost-benefit-analysen skulle foretages i fjernvarmeselskabet og dermed indskrives i varmeforsyningsloven. Det skyldes, at fjernvarmeselskabet foretager investeringen og dermed påtager sig den økonomiske risiko. Vi vurderer, at det er uhensigtsmæssigt, at køleselskaber ikke kan eje varmepumper til samproduktion af varme og køling, da den kommercielle risiko bør ligge i det kommercielle selskab, jf. nedenstående. .

Regler for datacentres udnyttelse af overskudsvarme

Den foreslåede tilføjelse i fjernkølingsloven §4 b og § 4 c, hvor der fremgår det følgende, virker uhensigtsmæssigt:

Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler for datacentres udnyttelse af overskudsvarme eller andre former for genindvinding af overskudsvarme.«

Hvorfor der beskrives regler for datacentre i fjernkølingsloven kan skabe undren, medmindre datacentre skal anses som fjernkølingsanlæg. Alternativt skal det forstås at tilføjelsen er fokuseret på *eller andre former for genindvinding af overskudsvarme* og der andre former betyder fjernkølingsanlæg, bør det omformuleres til det følgende:

Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler for fjernkølingsanlægs udnyttelse af overskudsvarme eller andre former for genindvinding af overskudsvarme.«

Alternativt er indførelsen en uhensigtsmæssig kopiering af den samme formulering der fremgår i den foreslåede ændring til varmeforsyningslovens § 23 r. Hvis det er tilfældet, bør Energistyrelsen fjerne denne paragraf, der ikke vedrører fjernkøling.

Fjernkølingsselskabers ejerskabsmuligheder vedr. varmepumper til kombineret produktion af varme og køling

Hvis Energistyrelsen og Klima, Energi og Forsyningsministeriet gerne vil fremme udnyttelse af overskudsvarme fra fjernkølingsanlæg, som det virker at intentionen er jf. den foreslåede tilføjelse §4 b. på side 6, er der en række uhensigtsmæssigheder i varmeforsyningsloven og fjernkølingsloven. Disse uhensigtsmæssigheder vedrører Varmeforsyningslovens § 2 stk. 1 punkt 3:

Varmeproduktionsanlæg, herunder solvarmeanlæg, affaldsforbrændingsanlæg m.v. og varmepumper til kombineret produktion af varme og køling, samt kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder.

Denne paragraf refereres der også til i fjernkølingsloven § 1 stk. 2:

Ved fjernkølingsanlæg forstås fjernkølingsproduktionsanlæg eller fjernkølingsnet, der leverer køling fra et centralt anlæg, bortset fra anlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmeforsyning.

Overskudsvarme fra fjernkøling er ved meget lave temperaturer, som slet ikke egner sig til fjernvarmenettet, derfor skal overskudsvarmen benyttes af en varmepumpe, hvis primære funktion er at producere fjernkøling, men samtidig producerer fjernvarme. Det er dog ikke muligt for en fjernkølingsvirksomhed at eje en varmepumpe, hvis hovedprodukt er fjernkøling, mens overskudsvarmen fra varmepumpen ledes ud i fjernvarmenettet i stedet for at "spilde" varmen i f.eks. en tørkøler. Det er ikke muligt for fjernkølingsvirksomheder at eje varmeproduktionsanlæg, da dette medfører at fjernkølingsselskabet bliver en varmeproducent, hvilket selskabet ikke må jf. fjernkølingslovens § 3 stk. 1. Det fremgår dog af § 3 stk. 3 at fjernkølingsselskabet gerne må levere overskudsvarme til proces- eller rumvarmeformål.

Hvorfor fjernkølingsvirksomheder ikke må eje køle- varmepumper skaber undren for fjernkølingsselskaber og fjernvarmeselskaber.

Især når der i Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder), der var i høring i perioden 1/7 – 22/8 2024, er der lavet en undtagelse for §2 stk. 1 nr. 3. I § 2 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kollektive varmeforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger.«

Denne ændring medfører at termonet ikke er omfattet af varmeforsyningsloven. Det betyder at termonet bliver et fuldt kommercielt produkt (ligesom fjernkøling). Der vurderer Frederiksberg Forsyning, at det er forskelsbehandling, som stiller et kommercielt produkt (termonet) med bedre forhold end et andet kommercielt produkt (jernkøling). Det vurderes, at dette giver anledning til at køle- varmepumper til produktion af fjernkøling og udnyttelse af overskudsvarme også burde fritages fra definitionen af varmeproduktionsanlæg i § 2 i varmeforsyningsloven.

Desuden omhandler det nye lovforslag myndighedernes ønske om at øge energieffektivisering i det danske samfund. I den foreslåede §4b stk. 1 i fjernkølingsloven er der ovenikøbet indskrevet at der skal foretages en cost-benefit-analyse med henblik på vurdering af udnyttelse af overskudsvarme. Hvordan skal den analyse laves, hvis fjernkølingsselskabet ikke selv må udnytte den overskudsvarme som produceres ved fjernkølingsproduktion? Dette kræver at cost-benefit-analysen indeholder en hensigtserklæring fra det lokale fjernvarmeselskab om at de vil opføre en varmepumpe, som udnytter den lavtemperaturoverskudsvarme fjernkølingsvirksomheden producerer.

Den nuværende lovgivning er en stor stopklods for at fjernkølingsvirksomheder kan gå i front med at investere i køle- varmepumper, som kan være til gavn for det lokale fjernvarmeselskab uden at det skal medføre yderligere omkostninger til fjernvarmeselskabet, ud over at selskabet får muligheden for at købe billig varme fra fjernkølingsselskaberne, da varmen ikke må overskride overskudsvarmepri loftet/substitutionsprisen. Derved er det også den kommercielle aktivitet, som bærer den økonomiske risiko i stedet for at fjernvarmeselskabet skal investere i et anlæg med risiko for at overskudsvarmekilden (jernkøling) forsvinder, i tilfælde af at

fjernkølingsaktiviteterne lukker. Fjernkøling kan være en nøglebrik i at øge energieffektiviteten i Danmark og samtidig udnytte det voksende potentiale i at udnytte overskudsvarme fra fjernkølingsproduktion.

Det kan også løftes, at kommercielle aktører, som laver et individuelt anlæg, gerne må lave en køle- varmepumpe, hvor projekter over en vis størrelse blot skal godkendes jf. projektbekendtgørelsen på fjernvarme.

Forskelsbehandlingen mellem to grupper af kommercielle aktører kan vurderes som konkurrenceforvridende og derigennem potentielt stiller fjernkøling dårligere end andre aktører, hvilket yderligere begrænser udbredelsen af fjernkøling, som af EU fremhæves som en god løsning for køleforsyning.

Den gældende lovgivning stiller derfor kommercielle fjernkølingsvirksomheder dårligere end kommercielle kølevirksomheder og skaber derigennem skævvridende og unfair konkurrence

Reglerne forhindrer desuden effektiv udnyttelse af overskudsvarme fra fjernkøling og derigennem formålet med den forelagte lovgivning, som ønsker at udnytte mest mulig overskudsvarme.

Frederiksberg Forsyning stiller sig gerne til rådighed for en uddybning af nærværende høringssvar.

Venlig hilsen
Hans Martin Kühl
Chef for Energi og Miljø
Frederiksberg Forsyning A/S

Venlig hilsen
Jacob Alstrup Engvang
Planlægger
Frederiksberg Forsyning A/S

Høringssvar til udkast til lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse mv.

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmeforsyning og forskellige andre love (Gennemførelse af dele af energieffektivitetsdirektivet (omarbejdning), herunder om indsamling og offentliggørelse af oplysninger om offentligt energiforbrug og renoveringer af offentlige bygninger, energieffektivitetskrav i offentlige udbud, tiltag målrettet sårbare grupper, energieffektivitetskrav på varme- og køleområdet m.v.

Til § 5, nr. 2 (Elforsyningslovens § 20, stk. 6)

Med den foreslåede bestemmelse ønsker lovgiver at implementere princippet om "energieffektivitet først" for netplanlægning, netudvikling og investeringsbeslutninger hos de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Et af formålene med elforsyningsloven er at fremme effektiv energianvendelse. Dette fremgår af § 1, stk. 2, nr. 3. Det fremgår af lovbemærkningerne til lovforslaget, at princippet om "energieffektivitet først" bl.a. betyder, at energibesparelser skal være omkostningseffektive. Energieffektivitetsdirektivet skriver i artikel 3, stk. 5, at medlemsstaterne bl.a. tager højde for indvirkningen på energifattigdom, og af direktivets præambelen nr. 21, fremgår, at princippet om "energieffektivitet først" anvendes efter en rimelighedsbetragtning.

Det er på denne baggrund Green Power Denmark opfattelse, at anvendelsen af princippet om energieffektivitet først sker ud fra en afvejning af bl.a. forsynings sikkerhed og samfundsøkonomi samt en overordnet ramme om rimelighed. Green Power Denmark ser derfor, at elforsyningslovens allerede i dag bør overholde kravet fra energieffektivitetsdirektivet, og at den afvejning af hensyn, som er oplistet i elforsyningslovens § 1 er i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivet. Af samme grund indeholder det fremsatte lovforslag da heller ikke et forslag om at ændre i elforsyningslovens § 1.

- Green Power Denmark vil derfor opfordre til, at lovbemærkningerne blødes op, da disse i øjeblikket skriver, at der ikke i dansk ret er adgang til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om krav til anvendelsen af princippet om energieffektivitet først.

Når princippet om "energieffektivitet først" implementeres i elforsyningsloven via et nyt stk. 6 til elforsyningslovens § 20, vil Green Power Denmark

- bede Energistyrelsen bekræfte, at implementeringen ikke medfører ændringer af elforsyningslovens formålsparagraf og ændringer i den afvejning af hensyn, som er oplistet i elforsyningslovens § 1.
- samtidig bede Energistyrelsen bekræfte, at en kommende udmøntning af en bemyndigelse til ministeren efter § 20, stk. 6, sker under hensyn til elforsyningslovens (uændrede) formålsbestemmelser.

Til § 1, nr. 11 (§14 b)

Princippet om energieffektivitet først defineres i energieffektivitetsdirektivets artikel 2, nr. 2, til at der i forbindelse med energiplanlægning og med alle beslutninger om energipolitik og energiinvestering i videst muligt omfang tænkes i alternative omkostningseffektive energieffektivitetsforanstaltninger.

Green Power Denmark ser en direkte sammenhæng mellem den foreslåede § 14 b og lovforslagets § 1 nr. 4 (ny § 12 i lov om fremme af effektiv energianvendelse) om offentlige kontrakter og lovforslagets § 5, nr. 2 om ændring af elforsyningslovens § 20. Sammenhængen er, at alle bestemmelser vedrører planlægning og gennemførelsen af anlægsarbejder med fokus på energieffektivitet. Green Power Denmark mener derfor, at implementeringen af "energieffektivitet først" skal samtænkes på tværs af bestemmelserne.

For at formålet med "energieffektivitet først" skal kunne opnås, og dermed samtænke princippet på tværs af de omtalte bestemmelser, skal bemyndigelsen i § 14 b benyttes til at fastsætte regler om, at offentlige anlægsprojekter skal indeholde en vurdering af omkostninger til ændring af eksisterende infrastruktur, såsom eksisterende forsyningsnet – være sig el, vand, varme, spildevand mv. Med en sådan bestemmelse, vil der blive skabt parallelitet til de krav, som ønskes indført overfor netselskaberne med lovforslagets § 5, nr. 2.

Med lovforslagets § 5, nr. 2, forslås, at netselskaber ved netplanlægning, netudvikling og større investeringsbeslutninger skal anvende princippet om "energieffektivitet først". Dvs. at netselskaberne ved udbygning, udskiftning og forstærkning af elnettet også fremadrettet skal hense til energieffektivitet.

Green Power Denmark mener, at når kravet om "energieffektivitet først" implementeres, skal andre (offentlige) institutioner tilsvarende tage højde for de omkostninger (økonomiske som energimæssige), der er forbundet med det tiltænkte projekt, herunder hvilken indflydelse et projekt har på eksisterende forsyninger.

Derfor bør bl.a. anlægsprojekter fra offentlige myndigheder forholde sig til eksisterende forsyningsnet, og synliggøre evt. omkostninger (energiforbrug, tid og økonomi), hvis det offentlige projekt vil betyde ændringer/omplacering af eksisterende forsyningsnet. I modsatte fald skabes en regulering, hvor netvirksomhederne er pligtige at energioptimere deres elnet, mens andre (offentlige) projekter kan fjerne de selv samme energioptimeringer, uden at dette synliggøres. En sådan regulering finder Green Power Denmark meget uhensigtsmæssigt.

Hvis et anlægsprojekt betyder, at der sker ændringer af eksisterende forsyning, vil Green Power Denmark forvente, at kontrakterne mellem det offentlige og en privat (efter lovforslagets § 1, nr. 4) kan indeholde en beskrivelse af anlægsarbejde til ændring og reetablering af eksisterende forsyningsnet.

Ved at implementere princippet om "energieffektivitet først" i lovgivningen på den måde, at både (de private) elnetvirksomheder, og offentlige anlægsprojekter underlægges de samme krav om synliggørelse af energiforbrug/energioptimering, opnås en sammenhængende regulering. Denne sammenhæng bør understøttes, når kravene til kontrakter efter lovforslagets § 1, nr. 4 implementeres.

Med venlig hilsen

Thomas Heldbo Wienberg

THW@greenpowerdenmark.dk

Dir. tlf. +45 35 30 04 08

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att: Oscar Kvanner Grinsted
Journalnummer: 2024-1745

Forsyningsstrategi Energi
Direkte tlf. 27952785
E-mail amaewe@hofor.dk
Dato 27. november 2024

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, mm.

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling mm. Generelt støtter HOFOR op om loven og hensigten. HOFOR har dog nedenstående kommentarer vedrørende lov om fjernkøling, hvor HOFOR ønsker at gøre opmærksom på den skævvridning, der sker i kølemarkedet, når fjernkøling reguleres anderledes end andre køleløsninger.

Regulering af en kommerciel forretning

Det er vigtig for HOFOR at slå fast, at fjernkøling i modsætning til fjernvarme- og vandsektoren ikke er et monopol, men fungerer på kommercielle vilkår. I denne lovgivning bemærkes det, at fjernkøling flere steder omtales på samme måde som fx fjernvarmen. Og det bemærkes, at der flere steder lægges op til regulering og tilsyn med fjernkølingen på samme måde som ved fjernvarme. Det finder HOFOR problematisk. Fjernkøling agerer på kommercielle vilkår og bør derfor ikke reguleres anderledes end deres konkurrenter, som ofte er en mindre energieffektiv kølingsløsning.

Et eksempel på denne stramning ser HOFOR fx i følgende:

”Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om slutbrugerens og slutkunders rettigheder ved aftaleindgåelse med en fjernkølingsvirksomhed, samt regler om tilsyn med overholdelsen af disse rettigheder”
Side 7, i høringsudkastet

Så længe der ikke er tilsvarende regler for slutbrugers og slutkunders rettigheder for andre køleløsninger, finder HOFOR at dette er konkurrenceforvridende. Det er ikke hensigten som sådan, HOFOR opponere mod. HOFOR mener, at det er god skik, at aftagerne af en vare kender priser for deres forbrug. Men at der skal føres tilsyn med nogle køleløsninger og ikke med andre, samt at aktørerne i markedet ikke skal overholde samme forpligtigelser, mener HOFOR er skævt.

Hvis en kunde lejer sig ind i en erhvervsbygning med en køleløsning, hvor kunden betaler for eget forbrug, skal kunden selvfølgelig kende prisen på køling. Dette må dog gælde, uanset om kunden betaler til et ATES-anlæg i kælderen eller fjernkøling.

På samme måde mener HOFOR, at det er sundt med en køleplanlægning i store byer, men vil gerne gøre opmærksom på, at valget af køleløsning er kundernes eget valg. Det er ikke muligt at tvinge aktører på et kommercielt marked til at aftage fjernkøling. Det kan man kun gennem en god businesscase.

Begge dele er mindre detaljer i sig selv, men HOFOR har flere gange oplevet, at der er en anden tilgang til fjernkøling end til andre køleløsninger. Fjernkøling reguleres tættere. Det ønsker HOFOR at rejse et flag i forhold til, da det langsomt skaber en skævvridning af kølemarkedet.

Kommunegrænse

I bemærkningerne på side 181, skrives der:

"... planerne som minimum bør tage hensyn til den relevante eksisterende energinfrastruktur, vurdere mulige synergier med planerne hos regionale eller lokale myndigheder i naboområder for at tilskynde til fælles investeringer og omkostningseffektivitet..."

Dette støtter HOFOR op omkring og foreslår, at det underbygges ved at tillade, at der kan gives mulighed for at krydse kommunegrænser, der hvor det markedsæssigt giver mening. Dette er i dag ikke muligt, og det forhindrer i visse tilfælde gode projekter.

Datacentre

Derudover bemærker HOFOR, at køling af datacentre også placeres i lov om fjernkøling. Det undrer, da serverkøling intet har at gøre med fjernkøling. Det mener HOFOR ikke er hensigtsmæssigt.

Overskudsvarme

Derudover støtter HOFOR op om, at det skal undersøges, om det er muligt at udnytte eventuelle synergier, som fx overskudsvarme i forbindelse med fjernkøling, da der ofte kan være en fornuftig businesscase bl.a. pga. den hensigtsmæssige placering nær et fjernvarmenet. HOFOR vil i den forbindelse dog gøre opmærksom på, at det er relativt kompliceret rent reguleringsmæssigt, at få lov at levere overskudsvarme, som fjernkølingsselskab. Det er vigtigt, at Energistyrelsen overvejer, hvordan fremme af synergier mellem overskudsvarme og fjernkøling gøres nemmere at gennemføre i praksis.

En lille detalje

Slutligt, har HOFOR noteret sig, at i bemærkningerne på side 186, andet afsnit omtales systemer med en samlet *varmeproduktion* på mere end 5 MW. Det formodes, at der her menes *køleproduktion*.

Venlig hilsen
Amalie Strømgård Ewens

Til: Energistyrelsen
Journalnummer: 2024-1745

KL's høringssvar til forslag til lov om implementering af dele af energieffektivitetsdirektivet

Generelle bemærkninger

KL takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love. Lovforslaget har til formål at muliggøre implementeringen af dele af det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv (EU) 2023/1791, hvilket medfører nye regler og bemyndigelser inden for områder som energieffektivitet i offentlige udbud, forbrugerrettigheder, kommunale køleplaner og energieffektive fjernkølings- og fjernvarmesystemer. KL ser frem til også at kommentere på implementeringen af de sidste dele af direktivet, når dette sendes i høring i fremtiden.

Kommunerne arbejder allerede aktivt med energieffektiviseringstiltag og har fokus på at reducere energiforbrug og drivhusgasudledning i deres bygningsmasse og offentlige tjenester. Derudover arbejder kommunerne aktivt med varmeplanlægning senest i 2022, hvor alle kommuner med gasforsyning inden for geografien opdaterede deres varmeplaner og sendte klar besked til borgerne om deres mulighed for at få fjernvarme. KL bakker op om intentionerne i lovforslaget, som kan understøtte kommunernes arbejde på disse områder.

KL ønsker dog at fremhæve en række punkter, der relaterer sig særligt til lovforslagets specifikke konsekvenser for kommunernes planlægningsarbejde og brug af administrative ressourcer.

Specifikke bemærkninger

a) *Energieffektivitet i offentlige bygninger og udbud*

Lovforslaget foreslår, at offentlige myndigheder skal indberette og offentliggøre oplysninger om energi- og vandforbrug i offentlige bygninger samt data om energirenoveringer. KL er positive over for tiltag, der kan fremme gennemsigtighed og energieffektivitet. Vi opfordrer dog til, at implementeringen sker med fokus på at minimere administrative byrder for kommunerne. Det vil være hensigtsmæssigt at udnytte offentligt tilgængelige data, men samtidig er det vigtigt at sikre datakvaliteten, så de præsenterede oplysninger er retvisende. Hvis kommunerne pålægges at indberette oplysninger om energi- og vandforbrug til statslige myndigheder, vil det være en ny administrativ opgave for kommunerne og dermed afkræve DUT-forhandlinger.

KL konstaterer, at der med lovforslaget lægges op til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om ordregivende myndigheders indgåelse af offentlige kontrakter og koncessioner ved deres køb af produkter, tjenester, bygninger og bygge- og anlægsarbejder. KL bemærker, at kommunerne allerede i dag stiller relevante energikrav i forbindelse med udbud. Det sker bl.a. gennem Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI),

Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-04389
Dok. ID: 3512902

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

der f.eks. stiller energikrav, når der udbydes software, telefoni og data, fag-systemer, AV-løsninger, servere og storage, kopi og print, storkøkkenudstyr, computere, tablets mv. på vegne af kommunerne. Udviklingen ift. at stille krav til energieffektivitet sker altså af sig selv i dag, uden nationale krav og i takt med at markedet kan tilbyde omkostningseffektive energiløsninger. Prioritering og afvejning af, hvad der konkret bør vægte højt ifm. et indkøb, foretages bedst lokalt tæt på, hvor indkøbet gennemføres, og produkter samt tjenester skal tages i brug, så der sikres et helhedsperspektiv på opgaveløsningen.

KL anbefaler derfor, at ny regulering harmoniseres med eksisterende praksis for at undgå overlap og sikre en sammenhængende indsats. Samtidig opfordrer KL til, at eventuelle krav til ordregivere ifm. deres udbud indføres, så der pålægges de ordregivende myndigheder så få administrative byrder som muligt. Det vil f.eks. være ressourcekrævende for en kommune at beregne energieffektivitetsvirkningen af en kontrakt, særligt på områder, hvor der i dag ikke er udbredt praksis for at arbejde med energikrav/-effektivitet. Yderligere administrative krav til kommunerne er ikke i tråd med KL og regeringens fælles fokus på regelforenkling og nedbringelse af administrative omkostninger. Indføres der krav herom, bør der stilles værktøjer til rådighed til brug for sådanne beregninger. Ligesom det bør være et mål, at eventuelle krav til ordregiveres tilrettelæggelse af udbud ikke fordyrer det pågældende indkøb.

b) Ændringer i Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO)

Lovforslaget indeholder bemyndigelser, der giver REO mulighed for at rådgive om energieffektivitet og støtte lavindkomsthusholdninger med høje energiuudgifter. Formålet er at sikre, at rådet kan fungere som et ekspertnetværk.

Ifølge lovforslagets § 1, stk. 2 kan klima-, energi- og forsyningsministeren pålægge rådet at rådgive regionale og lokale beslutningstagere om aktiviteter m.v. målrettet lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrde. KL deltagere gerne i dette arbejde og fortsætter med at bidrage aktivt til møderne i REO, men forbeholder sig også retten til at kunne stå udenfor eventuelle anbefalinger til kommunerne, som måtte være i modstrid med KL's eksisterende politik.

c) Identifikation og støtte til sårbare grupper

Lovforslaget bemyndiger klima-, energi og forsyningsministeren til at fastsætte regler for identificering af sårbare grupper og implementering af målrettede energieffektiviserings tiltag. KL anerkender vigtigheden af at støtte sårbare grupper og opfordrer til, at der ved udformningen af de kommende regler tages hensyn til lokale forskelle, så kommunerne kan tilpasse tiltagene til den specifikke demografi i lokalområderne. Kommunerne besidder oftest den dybdegående kvalitative viden om de sårbare grupper inden for geografien, og derfor vil KL gerne inddrages og kvalificere arbejdet med at identificere de sårbare grupper.

d) Finansierings-, informations- og tekniske aktiviteter

Lovforslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan iværksætte forskellige aktiviteter, herunder finansiering og informationskampanjer, for at fremme energieffektivitet. KL ser positivt på disse aktiviteter og

Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-04389
Dok. ID: 3512902

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

anbefaler, at finansiering og teknisk assistance udformes, så det i videst muligt omfang understøtter kommunernes eksisterende arbejde med lignende kampagner. KL bidrager gerne med sparring i denne sammenhæng.

e) Forbrugerrettigheder ved opvarmning og køling

Der indføres med lovforslaget bestemmelser om forbrugerrettigheder om opvarmning, køling og varmt brugsvand, herunder krav om kontraktlige rettigheder mellem forbrugere og leverandører af fjernvarme og fjernkøling. KL anerkender betydningen af klare forbrugerrettigheder, men påpeger samtidig, at reglerne bør udformes på en måde, der tager højde for eksisterende danske forhold, hvor langt de fleste krav allerede er opfyldt gennem gældende lovgivning, standardiserede vejledninger og eksisterende praksis.

Det er KL's vurdering, at danske varme- og køleforbrugere allerede er godt beskyttede gennem love som aftaleloven, købeloven og varmeforsyningsloven samt de vejledninger og retningslinjer, der udarbejdes i samarbejde med branchens aktører. Derfor opfordrer KL til, at de nye regler tilpasses de danske forhold. KL står til rådighed i den videre proces for at sikre en smidig implementering, der understøtter forbrugernes rettigheder uden at pålægge unødige byrder til hverken kommuner eller kommunalt ejede selskaber.

f) Kommunale køleplaner og fjernkølingsprojekter

Lovforslaget stiller krav til, at kommuner med flere end 45.000 indbyggere skal udarbejde køleplaner. KL anerkender, at det er vigtigt at styrke planlægningen på kølingsområdet, men påpeger samtidig, at kommunernes eksisterende forpligtelse til at lave varmeplaner bør tænkes sammen med de nye krav om køleplaner og med de foreslåede cost-benefit-analyser for udnyttelse af overskudsvarme. For kommunerne giver det bedst mening at planlægge varme, køling og udnyttelse af overskudsvarme i én samlet proces, så energisystemet kan ses som en helhed. Derfor skal reguleringen sikre, at kommunerne får mulighed for at integrere disse elementer i samme plan. Flere kommuner kan ved at integrere varme, køling og overskudsvarme i én samlet planlægning skabe en effektiv sektorkobling og optimere energisystemet i videst muligt omfang.

KL er også opmærksom på, at de nye krav vil påføre kommunerne en betydelig administrativ opgave og økonomiske omkostninger. For at sikre, at kommunerne kan løfte opgaven, fremhæver KL behovet for klare retningslinjer og DUT-forhandlinger, når bekendtgørelserne skal udmøntes.

g) Datacentres udnyttelse af overskudsvarme, cost-benefit-analyser på anlægsniveau og betingelser for effektiv fjernvarme og -køl

Der foreslås regler om datacentres og andre anlægs udnyttelse af overskudsvarme, samt krav om cost-benefit-analyser i forbindelse med nyanlæg eller større renoveringer i fjernvarme- og fjernkølingssystemer. Derudover foreslås det at give Klima-, energi- og forsyningsministeren beføjelser til at fastsætte kriterier for effektive fjernvarme- og fjernkølesystemer. KL bemærker, at cost-benefit-analyser for udnyttelse af overskudsvarme skal kunne bruges direkte i kommunernes varme- og køleplanlægning, så planer for varme, køling og overskudsvarme kan tænkes sammen.

Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-04389
Dok. ID: 3512902

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

h) Energieffektivitet først

Lovforslaget indfører princippet om "energieffektivitet først", hvilket indebærer krav om politisk stillingtagen til energieffektive løsninger ved visse planlægningsopgaver og større investeringsbeslutninger i den offentlige sektor. KL anerkender princippet, men understreger behovet for at bevare kommunernes selvbestemmelse. Det er vigtigt, at kommunerne kan træffe politiske beslutninger, som bedst tilgodeser deres lokale behov, uden at blive hæmmet af unødigt regulering.

Afsluttende bemærkninger

KL takker Energistyrelsen for at inddrage KL og kommunerne i forbindelse med forslag til lov om implementering af dele af energieffektivitetsdirektivet.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Vi tager derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Isak Dyrlov Klindt

Specialkonsulent

KL

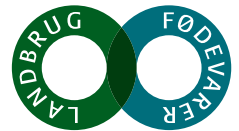
Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-04389
Dok. ID: 3512902

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ens@ens.dk

Høringssvaret sendt elektronisk til okvg@ens.dk med kopi til lazdn@ens.dk jnr. 2024 - 1745

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (implementering af direktiv om energieffektivitet).

Landbrug & Fødevarer har modtaget høringsudkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse mm., som skal implementere dele af direktiv om energieffektivitet, den 30. november 2024.

Vores bemærkninger til høringsudkastet følger nedenfor.

Gennemførelse af princippet om energieffektivitet først

Med lovforslaget gives ministeren bemyndigelse til at gennemføre energieffektivitetsdirektivets bestemmelser om anvendelse af princippet om energieffektivitet først. Det gælder også i relation til bl.a. elnettet og gassystemet ift. net- og systemplanlægning og ved større investeringsbeslutninger. Endelig kan det også indarbejdes i Forsyningstilsynets opgaver, pligter og tilsyn.

Der forstås dog, at det jf. energieffektiviseringsdirektivet kun gælder ifm. planlægning og investeringer til en værdi af mere end 100.000.000 EUR. I øvrige tilfælde af net- og systemplanlægning anses princippet overholdt i hhv. distributions- og transmissionsvirksomheder for både el- og gassektoren.

Landbrug & Fødevarer havde håbet, at princippet om energieffektivitet først i endnu højere grad ville integreres i hhv. elforsyningsloven og gasforsyningsloven. Bl.a. er vi søgende på, hvordan klima-, energi- og forsyningsministeriets egne analyser af et fleksibilitetsmarked vil afspejle sig i kravene til TSO og DSO'ers net og systemplanlægning og investeringsbeslutninger. Desuden havde vi gerne set hvordan princippet forholder sig til seneste justering af elforsyningsloven, hvor netselskaber får et tillæg til deres indtægtsramme ud fra et hensyn til en øget elektrificering. Mere konkret vil Landbrug & Fødevarer gerne vide, om den kommende netmodel forholder sig til princippet om energieffektivitet først?

Med venlig hilsen

Simon Horsholt
Chefkonsulent
Klima & Energi
M +45 2785 2384
E simh@lf.dk

SYNERGI's høringssvar vedr. lov om implementering af dele af energieffektivitetsdirektivet

Att: Oscar Kvanner Grindsted og Lasse Zöga Diederichsen, Energistyrelsen

SYNERGI takker for muligheden for at afgive høringssvar. Energieffektivitet er en vigtig del af Danmark og EUs omstilling til et grønt energisystem og mange andre aktuelle dagsordener, herunder energisikkerhed og -uafhængighed, forbedring af konkurrenceevne og social balance mv. Energieffektivitetsdirektivet, som sætter retningen for Danmark og EU's energieffektiviseringsindsats, er samtidig et direktiv, hvis tilblivelse Danmark historisk har spillet en nøglerolle i, og SYNERGI forventer, at andre EU-medlemsstater vil kigge mod Danmark og lade sig inspirere af vores tilgang til implementering. Derfor er en ambitiøs implementering af energieffektivitetsdirektivet i dansk lovgivning helt afgørende, hvis direktivets potentialer skal udnyttes på europæisk plan.

SYNERGI har nogle konkrete bemærkninger til dele af lovforslaget:

- Regler om energieffektivitet mv. i det offentlige, herunder offentlige bygninger
- Rammer og opgaver for Rådet for Energieffektiv Omstilling
- Princippet om energieffektivitet først
- Udnyttelse af overskudsvarme i datacentre
- Sårbare grupper
- Brugerrettigheder
- Øvrige bemærkninger med relevans for implementeringen af direktivets forpligtelser

Regler om energieffektivitet mv. i det offentlige, herunder offentlige bygninger

Med lovforslaget gives ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om bl.a. indberetning, indhentning og offentliggørelse af oplysninger om offentligt energi- og vandforbrug og om offentlige bygninger, samt regler om høring af planer. SYNERGI ser det som en prioritet, at disse data bliver så detaljerede som muligt, og at der bliver adgang til, at alle kan tilgå disse data.

Et centralt element i direktivet er den offentlige sektors rolle, som konkretiseres i direktivets art. 5 og 6, der forpligter den offentlige sektor til et årligt energisparemål på 1,9 pct. og et årligt krav om renovering af 3 pct. af den offentlige sektors areal. Ministerens bemyndigelse til at fastsætte sådanne krav bør derfor være tilstrækkeligt stærke til at sikre, at sådanne krav kan gennemføres.

SYNERGI foreslår derfor, at §13, stk. 2, pkt. 4, i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion ændres fra ”gennemføre energibesparelsesaktiviteter, når de udgifter, som er forbundet med aktiviteten, forventes at blive modsvaret af driftsbesparelser inden for kortere tid” til ”gennemføre energibesparelsesaktiviteter i overensstemmelse med opnåelse af mål for energibesparelser jf. §4, stk. 3 eller opfyldelse af nationale forpligtelser i medfør af EU-direktiver.”, hvor det forudsættes, at de målsætninger for energibesparelser, som ministeren fastsætter jf. §4, stk. 3, som minimum er i overensstemmelse med kravene i EED.

I ændringsforslag til lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes en bestemmelse, som giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at offentlige institutioner skal ”1) tage hensyn til CO₂-emissioner i forbindelse med investeringer og aktiviteter” (pkt. 7, §13, stk. 4). Dette bør præciseres til: ”1) tage hensyn til CO₂-emissioner over hele livscyklussen i forbindelse med investeringer og aktiviteter” for at skabe overensstemmelse med direktivets art. 5, stk. 8.

Rammer og opgaver for Rådet for Energieffektiv Omstilling

Ifølge lovforslaget udvides Rådet for Energieffektiv Omstillings opgaver til også at omfatte rådgivning om aktiviteter i relation til lavindkomsthusholdninger med vis energibyrd jf. EEDs art. 24, stk. 4., samt at Rådet forventes at bidrage med analyser og anbefalinger om konkrete initiativer, herunder om handleplaner, strategier mv. Dermed skal Rådet for Energieffektiv Omstilling ikke kun rådgive ministeren, men også opfylde en forpligtelse i medfør af EED.

SYNERGI bakker op om denne udvidelse af Rådet for Energieffektiv Omstillings ansvarsområde, men mener ikke, at opgaven kan løftes inden for den eksisterende økonomiske ramme. Der bør derfor afsættes ressourcer, som Rådet kan disponere over til udarbejdelse af analyser og udvidet sekretariatsbetjening.

Princippet om energieffektivitet først

Ifølge EED art. 3 skal ’energieffektivitet først’ være et grundlæggende princip for planlægning og politikker for energisystemer og sektorer med indvirkning på energiforbruget og energieffektiviteten. SYNERGI savner en klar definition af princippet i selve lovteksten. Ydermere fremgår det ikke tydeligt af lovforslaget, hvordan Danmark jf. art. 3, stk. 4, sikrer overvågning af anvendelsen af princippet.

Med tanke på, hvor centralt princippet om ’energieffektivitet først’ er i direktivet, bør den praktiske anvendelse af princippet ift. energisystemet og de enkelte sektorer præciseres. Præciseringen kan enten

ske ved, at hovedtrækkene ved princippet defineres i selve lovteksten eller ved, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler for gennemførelsen af princippet i overensstemmelse med kravene i EED.

SYNERGI vil derudover generelt opfordre til, at implementeringen af 'energieffektivitet først'-princippet sker ambitiøst og ikke kun til, hvad der vurderes som absolut nødvendigt for at overholde forpligtelserne, som det anføres på side 81. En analyse fra EA Energianalyse viser, at den grønne omstilling bliver 120 til 160 mia. kr. billigere frem mod 2050, hvis potentialerne i energieffektivitet udnyttes.¹ Dette væsentlige potentiale bør reflekteres i regeringens politiske beslutninger med relevans for den grønne omstilling gennem en stærk 'energieffektivitet først'-doktrin.

Udnyttelse af overskudsvarme i datacentre

Jf. lovforslagets §3, pkt. 6, tildeles ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om datacentres udnyttelse af overskudsvarme. Det er SYNERGIs holdning, at udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre er vigtigt, herunder især afsætning af overskudsvarmen til fjernvarmenetværket. Derfor bør de fastsatte regler blive ambitiøse.

Men skal der skabes de rette rammer for udnyttelse af overskudsvarme, kræver det, at ministeren sammen med aftalepartierne bag *Opfølgende aftale ifm. Klimaaftale for energi og industri mv.* afskaffer prisloftet på overskudsvarme. Prisloftet forhindrer nemlig en række datacentre og fjernvarmeselskaber om frit at indgå aftale om udnyttelse af overskudsvarme, selvom det vil gøre fjernvarmen grønnere og billigere for kunderne.

SYNERGI er kritiske overfor, at det jf. lovforslagets side 188 forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om, at visse anlæg kan fritages for at udarbejde en cost-benefit-analyse vedr. udnyttelse af overskudsvarme. Her angiver lovforslaget, at det kan ske, hvis det "vurderes uhensigtsmæssigt at undersøge muligheden for at udnytte overskudsvarme i tilfælde af, at anlægget ligger for langt væk fra et fjernvarmenet til, at varmen kan udnyttes uden for store varmetab". Disse anlæg bør ikke undtages fra cost-benefit-analyser, da det netop er cost-benefit-analysen, der skal afgøre, om det er teknisk og økonomisk gennemførligt at udnytte overskudsvarmen. Det er også vigtigt at understrege, at der er andre mulige aftagere af overskudsvarme end fjernvarmenet, hvorfor afstand hertil ikke bør være en anledning til at undtage datacentre fra udarbejdelsen af cost-benefit-analyser.

¹ EA Energianalyse 2019: Analyse af det samfundsøkonomiske potentiale for energibesparelser

Sårbare grupper

Ifølge lovforslagets §1, stk. 11, tildeles ministeren beføjelser om aktiviteter som målrettes forbedring af energieffektiviteten i lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrd, sårbare kunder, personer i lavindkomsthusholdninger og personer, som bor i socialt boligbyggeri. SYNERGI mener, at ministeren bør udnytte disse beføjelser til at indføre målrettede støtteordninger til de i lovforslaget omhandlende grupper, som hjælper grupperne med at få energirenoveret, systematisk sænket deres energibehov og permanent mindsket deres energiregninger.

SYNERGI bemærker, at antallet af danske husstande, der forventes at blive omfattet af de nævnte sårbare grupper, ifølge lovforslagets bemærkninger forventes at være lavt. Bemærkningerne påpeger ydermere, at da der allerede er en række initiativer og puljer, som disse husstande kan opnå støtte fra, vil der formentlig ikke være behov for at fastsætte nye initiativer. SYNERGI er uenig i denne betragtning. For det første står finansieringen til disse initiativer og puljer til at blive markant lavere frem mod 2026 og derefter bortfalde. For det andet eksisterer der en række økonomiske og finansieringsmæssige barrierer for, at de mest sårbare grupper kan udnytte initiativerne og puljerne.

SYNERGI vil i den forbindelse anbefale ministeren at drage inspiration til modeller til understøttelse af lavindkomsthusholdninger fra andre lande. IEAs seneste energieffektivitetsrapport har kortlagt nationale programmer til understøttelse af lavindkomsthusholdninger via energieffektivitetstiltag, hvoraf det bl.a. fremgår, at lande som Frankrig, Tjekkiet og Slovenien støtter op til 100 pct. af omkostningerne til effektivitetstiltag hos lavindkomstgrupper. Understøttelsen af energirenovering hos lavindkomstgrupper kan også bidrage til indfrielsen af det omarbejdede bygningsdirektivs krav til progressiv sækning af det primære energiforbrug i boligmassen.

SYNERGI vil derudover påpege, at Danmark under seneste energikrise øremærkede €1,7 mia. på kortsigtede socialpolitiske tiltag til at beskytte sårbare grupper mod høje energipriser – og at EU's medlemsstater tilsammen allokerede €650 mia.² For at forhindre store omkostninger til beskyttelse af sårbare grupper under fremtidige eventuelle energikriser, bør ministeren iværksætte ambitiøs politik til systematisk at få sænket sårbare gruppers energiregning som følge af forbedret energieffektivitet. Det vil svække eksporten af energieffektiv teknologi til europæiske markeder, hvis andre lande lader sig inspirere af Danmarks tilgang.

Brugerrettigheder

² Bruegel 2023: The fiscal side of Europe's energy crisis

EED art. 21 tildeler forbrugere en række kontraktlige rettigheder om vedr. forsyning af opvarmning, køling og varmt brugsvand. SYNERGI vil opfordre til, at lovforslaget tildeler ministeren beføjelser vedr. brugernes adgang til data om fjernvarme og fjernkøling jf. lovforslagets §2, pkt. 7, og §3, pkt. 5, for at understøtte forsyningsdigitaliseringsprogrammets arbejde med frisættelse af data.

Øvrige bemærkninger med relevans for implementeringen af direktivets forpligtelser

SYNERGI vil slutteligt påpege, at EED art. 22, stk. 1 og stk. 4, forpligter Danmark til at oplyse og bevidstgøre om energieffektivitet for borgerne, herunder om tekniske løsninger og økonomiske muligheder, men at finansieringen til Danmarks informations ifølge Finanslov 2025 står til at bortfalde ved årets udgang. Ifølge svar på KEF alm. del – spm. 217 af 22. februar 2024 er regeringen opmærksom på informationsindsatsens udløb, og SYNERGI vil derfor gerne bede om status på den fremtidige finansiering af informationsindsatsen.

SYNERGI har derudover ingen bemærkninger til høringen, men står til rådighed for eventuelle spørgsmål, som høringssvaret måtte afføde.

Med venlig hilsen,

Katrine Bjerre M. Eriksen

Direktør, SYNERGI

kb@synergiorg.dk

Vesterbrogade 1C, 5. sal, København V

VedvarendeEnergis kommentarer til ændring af I Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, Lov om varmeforsyning

27.november 2024

Miljøorganisationen VedvarendeEnergi arbejder for en omstilling af Danmark til vedvarende energi, som giver alle adgang til energi til rimelige priser, giver en hurtig omstilling væk fra fossil energi og styrker lokal deltagelse, forståelse og engagement i omstillingen. Som en del af dette arbejde deltager organisationen i Rådet for Energieffektiv Omstilling. Med den baggrund har vi følgende kommentarer.

Klosterport 4 F, 1.sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44
www.ve.dk

Kommentarer til ændring af I Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion

Med lovændringen foreslås §5 stk. 2 ændres så Rådet For Energieffektiv Omstilling får opgaver med at rådgive om energifattigdom samt rådgive regionale og lokale beslutningstagere. Det kan vi som medlem af Rådet tilslutte os. Vi mener at Rådet fortsat også skal arbejde for at styrke koordineringen og fremme udviklingen af den samlede energispareindsats, som det fremgår af loven i dag. Vi foreslår derfor at disse opgaver bevares ved lovændringen.

R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tel.: +4586227000
Mob. +4524269933

I § 13, stk. 2, nr. 3, foreslås at fjerne ministeriets muligheder for at fremme energibesparelser ved at kunne sætte regler for energibesparelser ved offentlige indkøb inkl. indkøb af tjenesteydelser. Vi mener det er en fejl at fjerne disse muligheder, så vi foreslår at §13 stk. 2 nr. 3 ikke ændres.

Det foreslås at ophæve §14a stk.3 om oplysning om oplysning om anvendelse af bestemte standarder til beregning af datacentres energimæssige ydeevne m.v. Vi mener at disse oplysninger øger muligheden for benchmarking af energiforbrug i datacentre og derigennem for energibesparelser i datacentre. Derfor foreslår vi at §14 stk. 3 ikke ophæves.

Kommentarer til ændring af Lov om varmeforsyning

Med ny § 23 p foreslås at ministeren fastsætter regler om, hvilke kriterier et fjernvarmesystem skal overholde for at være et effektivt fjernvarmesystem. Det er ikke klart hvordan ministeren vil fastsætte disse regler, hvilket vi mener giver en urimelig usikkerhed for fjernvarmeforsyninger. Vi foreslår derfor at det gøres klart at kriterierne skal følge EU's regler.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående kommentarer og forslag eller ønskes uddybning, kontakt politisk koordinator Gunnar Boye Olesen ved email gbo@ve.dk eller ovenstående tlf.